

MILJÖUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till miljöskyddslag och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 februari 2014 regeringens proposition med förslag till miljöskyddslag och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 214/2013 rd) till miljöutskottet för beredning.

Ställningstagande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet, förvaltningsutskottet, jord- och skogsbruksutskottet och ekonomiutskottet lämnat utlåtanden i ärendet. Utlåtandena (GrUU 10/2014 rd, FvUU 7/2014 rd, JsUU 18/2014 rd och EkUU 19/2014 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- miljöminister Ville Niinistö
- regeringsråd Oili Rahnasto, lagstiftningsdirektör Riitta Rönn, regeringssekreterare Jaana Junnila, miljøråd Ari Saarinen, specialsakkunnig Agneta Nylund, specialsakkunnig Leena Ruokanen och juristpraktikant Ville Inkinen, miljöministeriet
- lagstiftningsråd Jari Salila, justitieministeriet
- lagstiftningsråd Antti Belinskij, jord- och skogsbruksministeriet
- konsultativ tjänsteman Pentti Puhakka och överinspektör Pekka Grönlund, arbets- och näringsministeriet
- direktör Jari Keinänen, social- och hälsovårdsministeriet

- regeringsråd, juris doktor Kari Kuusiniemi, högsta förvaltningsdomstolen
- jurist Minna Ojanperä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter rf
- servicechef Kimmo Silvo, Finlands miljöcentral
- direktör Aino Turpeinen, Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- miljøråd Antti Ylitalo, Regionförvaltningsverket i Östra Finland
- enhetschef Juhani Kaakinen, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten
- överingenjör Heli Antson, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- chef för samhällsrelationer Seppo Loikkanen, Neste Oil Abp
- miljöchef Rea Oikkonen, Nordkraft Ab
- resursdirektör Päivi Peronius, Vapo Ab
- jurist Marko Nurmikolu, Finlands Kommunförbund
- vice verkställande direktör Pekka Huttula, Oljebranschens Centralförbund rf
- expert Satu Räsänen, Finlands Näringsliv rf
- expert Jukka Makkonen, Finsk Energiindustri rf
- miljöchef Fredrik Blomfelt, Skogsindustri rf
- regionchef Hannu Salo, Bioenergi rf
- styrelseledamot Antti Vilks, Lokalkraft rf
- verkställande direktör Anu-Maria Sandelin, Finlands Fiskodlarförbund rf
- ordförande Risto Sulkava och ledande expert Ilpo Kuronen, Finlands naturskyddsförbund rf.

PROPOSITIONEN

Regeringens proposition

I propositionen föreslås det att en ny miljöskyddslag ska stiftas.

Omarbetningen har som syfte att miljöskyddslagen moderniseras så att den överensstämmer med Europeiska unionens reviderade lagstiftning och tolkningen av bestämmelserna i grundlagen. Samtidigt föreslås vissa ändringar som syftar till att få tillstånds- och anmälnings-systemet i miljöskyddslagen att fungera bättre.

Genom propositionen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv om industriutsläpp. Direktivet borde ha genomförts senast den 7 januari 2013.

Miljöskyddslagens tillämpningsområde och de centrala principerna och skyldigheterna kvarstår huvudsakligen oförändrade. Bestämmelserna om skyldigheter i lagen kommer dock att preciseras. Avsikten är också att de bemyndiganden att utfärda förordning som finns i lagen kompletteras och preciseras. Förteckningar över tillståndspliktiga verksamheter finns i bilagan till lagen och verksamheterna klassificeras i anläggningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv om industriutsläpp och övriga anläggningar. Tillståndsplikten kvarstår huvudsakligen oförändrad.

Direktivet om industriutsläpp förutsätter att tillämpningen av bästa tillgängliga teknik ska grunda sig på de juridiskt bindande slutsatser som kommissionen offentliggör. Detta förutsätter ändringar och preciseringar i bestämmelserna om tillståndsprövning i miljöskyddslagen. Dessa ändringar påverkar handläggningen av tillståndsärenden, tillståndsprövningen och tillsynen över tillstånd. Regleringen av effektiviteten i användningen av energi preciseras.

Genomförandet av direktivet om industriutsläpp förutsätter att en verksamhetsutövare ska

göra upp en statusrapport, om anläggningens verksamhet omfattar användning, produktion eller utsläpp i omgivningen av betydande farliga ämnen som medför fara för förorening av mark eller grundvatten.

Bestämmelserna om nedläggning och kontroll av verksamheten föreslås bli kompletterade.

I övrigt kvarstår bestämmelserna om tillståndsförfarandet i huvudsak oförändrade, med undantag för vissa bestämmelser som förtydligar förfarandena. Fördelningen av behörighet mellan de statliga och kommunala tillståndsmyndigheterna kvarstår likaså oförändrad. Lagen ger dock kommunerna en möjlighet att på ansökan få en del av de tillståndspliktiga anläggningar som omfattas av den statliga tillståndsmyndighetens behörighet överförda på sin egen behörighet.

Genom propositionen effektiviseras tillsynen över miljöskyddet genom ökad planlighet. Inriktningen av tillsynen ska enligt förslaget grunda sig på den risk verksamheten medför. Tillsynen effektiviseras också genom den görs avgiftsbelagd. Genom att införa en tillsynsavgift vid närings-, trafik- och miljöcentralerna och i kommunerna kan resurserna inom tillsynen över miljöskyddet förbättras.

Det föreslås i propositionen att miljöskyddslagen ska innehålla en bestämmelse om förläggningen av för torvutvinning, enligt vilken verksamheten ska placeras så att nationellt eller regionalt värdefulla naturvärden inte förstörs på verksamhetsplatsen.

Propositionen innehåller också sådana ändringar av vissa andra lagar som kan betraktas som närmast tekniska.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har stadfästs.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

*Allmän motivering**Allmänt*

Miljöskyddslagen är vår mest centrala lag för att förhindra miljöförstöring. Tack vare vår miljölagstiftning har den industriella belastningen förminskats betydligt och miljöns tillstånd har utvecklats huvudsakligen positivt. Lagen tryggar ett gott tillstånd för vatten, luft och mark och har samtidigt skapat en god omvärld för företag och en grund för utveckling av cleantech-lösningar.

En totalrevidering av miljöskyddslagstiftningen behövs på grund av att lagen på grund av ett flertal mindre ändringar har blivit strukturellt oenhetlig och delvis svårtydbar. Särskilt Europeiska unionens lagstiftning har utvecklats betydligt och ändringarna har huvudsakligen verkställts genom ändringar i miljöskyddslagen. Det bör allmänt konstateras att regleringens innehåll huvudsakligen bestäms enligt EU:s lagstiftning och mängden reglering och regleringsbehov med nationella utgångspunkter är liten.

Miljöskyddslagen tillämpas i princip på all verksamhet som orsakar eller kan orsaka förorening av miljön. Lagen innehåller bl.a. tillstånds-, registrerings- och anmälningsskyldighet samt ersättnings- och rengöringsskyldighet för verksamhetsutövare och dessutom allmänhetens rätt att delta i beslutsfattande som gäller livsmiljön. Lagens syfte är att trygga en sund, trivsamt hållbar och mångsidig miljö. Det är också viktigt att skapa en förutsägbar omvärld för verksamhetsutövare, där tillstånd fås utan dröjsmål.

Av propositionen framgår att lagen trots sina strukturella brister anses ha fungerat förhållandevis bra. Sakkunniga som utskottet har hört bekräftar denna uppfattning. Propositionen har beretts i arbetsgrupper på bred bas, och måste på det hela taget anses vara av hög kvalitet. Lagens struktur är tydligare än förr och förhållandet mellan bestämmelser på lagnivå och reglering genom förordning är allmänt taget mer specifik och beaktar kraven enligt grundlagen bättre än förr. Förslaget är en genomgripande reform, men

innehållsmässigt skiljer sig propositionen allmänt taget inte särskilt mycket från den gällande lagen.

Men förvaltningens resurser har minskat och i fortsättningen krävs ett effektivare system för att handläggningstiderna för tillstånd ska förbli skäliga. Möjligheterna till lättare förfaranden för tillstånd och annat har utretts under en följd av år, men relevanta förslag har enligt propositionen endast gått att skriva in i den i ytterst begränsad utsträckning, eftersom lagen sätter i kraft EU:s direktiv (2010/75/EU, Industrial Emission Directive, IED), det s.k. industriutsläppsdirektivet, vars verkställande redan är försejadt. Utskottet vill betona att det med avseende på att trygga förvaltningens verksamhetsförutsättningar är väsentligt att den andra fasen av utvecklingen av tillståndssystemet genomförs i skyndsam ordning.

Utskottet har i flera omgångar betonat att miljöförvaltningen måste få tillräckliga resurser för att sköta sina lagfästa uppgifter för att trygga dels en hög nivå på miljöskyddet, dels en smidig handläggning av tillstånd. Dessutom har utskottet krävt åtgärder av regeringen för en mer effektiv tillsyn av miljöskyddet. Det är alltså vad utskottet nu fokuserar på, direkt eller indirekt. Dessutom har utskottet på grundval av grundlagsutskottets utlåtande bedömt propositionen med avseende på förutsättningarna enligt 80 § i grundlagen.

BAT-slutsatserna som gäller bästa tillgängliga teknik

Ett av regeringens centrala mål är att industriutsläppsdirektivet ska bli en del av vår nationella lagstiftning. Den främsta ändringen jämfört med nuläget gäller i det avseendet de s.k. BAT-slutsatserna om bästa tillgängliga teknik (Best Available Techniques, BAT), som i fråga om utsläppsgränserna blir rättsligt bindande, medan de hittills har utgjort jämförelsematerial som ska beaktas vid tillståndsprövningen. BAT-slutsatserna meddelas genom kommissionens genomförandebeslut som är direkt förpliktande för

medlemsstaterna. De förnyas med jämna mellanrum, och efter varje förnyelseomgång ska miljötillstånden ses över enligt de förnyade slutsatserna inom fyra år från det att slutsatserna offentliggjorts. Undantag kan beviljas om BAT-slutsatserna annars leder till oskäligt höga kostnader jämfört med miljövinster.

Verksamhetsutövare har vid utfrågningen av sakkunniga betonat att den flexibilitet som direktivet medger måste tas i bruk i den nationella lagstiftningen när BAT-slutsatserna blir principiellt bindande. Lagförslaget omfattar en möjlighet till avsteg från utsläppsnivåerna enligt slutsatserna på villkor som uppställs i utsläppsdirektivet.

Miljöutskottet anser det ändamålsenligt och välkommet att flexibiliteten inkluderas i propositionen. Tidsfristen på fyra år lämpar sig t.ex. inte för vissa funktioner, såsom oljeraffinaderier, som går ca fem år och där en återinvestering skulle kräva att anläggningen stoppas, vilket medför både oskäligen kostnader jämfört med miljövinster och större utsläpp än normalt vid startfasen. Därför är det motiverat att vid behov bevilja förlängd tid med stöd av 81 § i lagförslaget på de grunder som ingår i 78 §. Också ekonomiskutskottet har i sitt utlåtande välkomnat att genomförandet av direktivet i den nationella lagstiftningen strävar efter att införa alla möjligheter till undantag som direktivet tillåter.

Utskottet anser att detaljmotiveringen i propositionen innehåller en grundlig utredning av situationer då undantag sannolikt kommer på fråga. Utgångspunkten är att när kriterierna för att bevilja undantag blir uppfylld ska undantag inte beviljas reserverat, utan möjligheten till undantag ska ses som en behövlig del av det annars bindande och ganska rigida systemet med BAT-slutsatser. Därför vill utskottet betona att ministeriet ska utarbeta tillräckliga anvisningar tillsammans med centrala intressenter om tillämpning av BAT-undantag.

Verksamhetsutövarna har vid utfrågning av sakkunniga föreslagit att 76 § ska förtydligas, och uttryckt kritik över att bestämmelsen är oklar i fråga om i vilket skede prövning kan komma i fråga då tillståndsprövningsprocessen redan är i

gång, och vilka slutsatser som prövningen då gäller. Industrin menar att slutsatser som gäller sidoverksamheter inte bör tillämpas mitt i en tillståndsprövningsprocess som aktualiserats på grund av offentliggörandet av BAT-slutsatser som gäller den huvudsakliga verksamheten, om verksamhetsutövaren inte separat ber om det. Stora industri- och anläggningar kan omfattas av BAT-slutsatser för den huvudsakliga verksamheten och dessutom flera BAT-slutsatser för sidoverksamheten. Ekonomiskutskottet har i sitt utlåtande hänvisat till att man i Sverige har stannat för en lösning som är skäligare för de berörda anläggningarna och tydligare med tanke på tillståndsprövningen; bestämmelsen går ut på att BAT-slutsatser som införts efter att tillståndsärendet inletts inte beaktas i tillståndsprövningen, såvida inte anläggningen själv begär det. Ekonomiskutskottet understryker att ett av de främsta målen med bindande BAT-slutsatser är att industrierna i hela EU ska bemötas jämnt i fråga om den tillämpade regleringen, och att den nämnda oklarheten i direktivet talar för att lagens bestämmelser om skälighet tillämpas i så vid mening som möjligt.

Miljöutskottet konstaterar att enligt 76 § i förslaget till miljöskyddslag tillämpas slutsatser som trätt i kraft efter det att miljö- och tillståndsärendet inletts endast om det är skäligt för sökanden med beaktande av innehållet i tillståndsansökan och slutsatserna och tidpunkten för slutsatsernas ikraftträdande. Dessutom föreslår utskottet att 80 § ska kompletteras med en bestämmelse enligt industriutsläppsdirektivet om att när tillståndsvillkoren ses över med anledning av BAT-slutsatser för den huvudsakliga verksamheten, ska alla nya och uppdaterade BAT-slutsatser som tillämpas på anläggningen och som har godkänts efter beviljandet av föregående tillstånd eller efter översynen bli beaktade.

Utskottet anser att när det uttryckligen sägs i industriutsläppsdirektivet att BAT-slutsatser också för sidoverksamheten ska beaktas under pågående tillståndsprövningsprocess för den huvudsakliga verksamheten, kan beaktandet inte vara beroende av verksamhetsutövarens bedömning. Däremot följer det av principen om skydd för berättigade förväntningar att sidoslutsatser beaktas

endast om det är skäligt med avseende på verksamhetsutövaren. Enligt detaljmotiven i propositionen (s. 125/II) skulle det vara oskäligt att behöva tillämpa de slutsatser som trätt i kraft efter det att ärendet inletts, t.ex. i det fallet att tillståndsansökan till följd av det kräver komplettering och det skulle vara nödvändigt att kungöra ansökan på nytt, vilket skulle fördröja handläggningen av ärendet betydligt. För iakttagande av utsläppsnivåerna kunde man för att säkerställa rimligheten också fastställa övergångstider som vid behov skulle vara längre än fyra år efter det att slutsatserna offentliggjorts.

Miljöutskottet anser att särskilt övergångstider i de flesta fall kan leda till ett slutresultat där den beskrivna överraskande tillämpligheten av BAT-slutsatser för sidoverksamhet mitt i tillståndsprocessen för BAT-slutsatserna för den huvudsakliga verksamheten ändå inte skulle leda till ett slutresultat som är oskäligt för verksamhetsutövaren, utan tvärtom vore ändamålsenligt både för tillståndsmyndigheten och verksamhetsutövaren. På så sätt skulle en ny tillståndskontroll till följd av BAT-slutsatserna inte behöva aktualiseras kort efter att en pågående tillståndsprocess är avslutad. Men eftersom det ändå kan leda till olika tolkningar i olika myndigheter att avgörandet beror på prövning av skälighet, bör tillämpningen följas upp och vid behov bör en ändring av regleringen övervägas. Direktivpunkten tolkas dessutom något olika i olika medlemsländer. Också därför är det motiverat med en omsorgsfull uppföljning av praxis. Utskottet vill betona att det är ytterst viktigt att det inte blir stockning i tillståndsförfarandena på så sätt att det hindrar industrins verksamhetsförsättningar.

Också förvaltningsutskottet betonar att det är viktigt att tillståndsmyndigheten och verksamhetsutövaren för en dialog under handläggningen. Till exempel vid bedömningen av kriterierna för bästa tillgängliga teknik ska tillståndsmyndigheten enligt 75 § 3 mom. höra verksamhetsutövaren om de tillståndsvillkor som meddelas enligt momentet, om de avviker väsentligt från det som sökanden anger i sin ansökan. Om ansökan kompletteras till följd av samrådet ska till-

ståndsmyndigheten överväga att på nytt kungöra tillståndsansökan eller ordna nytt samråd på samma grunder som i övrigt, när ansökan kompletteras efter remiss- och samrådsförfarande. Utskottet menar att detta kan minska behovet av att överklaga och förkortar den samlade handläggningstiden.

Miljöförvaltningens resurser och smidigare tillståndsförfarande

Av propositionen framgår det att revideringen av miljöskyddslagen och genomförandet av direktivet om industriutsläpp kräver större resurser för tillstånds- och tillsynsmyndigheterna och för fullföljdsdomstolarna. Genomförandet av direktivet om industriutsläpp förväntas medföra stor ärendebalans på både tillsynsmyndigheterna och tillståndsmyndigheterna eftersom tillstånden för anläggningarna måste kontrolleras när de nya bestämmelserna och BAT-slutsatserna införs. Att sätta industriutsläppsdirektivet i kraft kräver också extra resurser för tillsyn.

Miljöutskottet instämmer med förvaltnings-, jord- och skogsbruks- och ekonomikutskottet i att det är positivt att regeringen vill medverka till att miljöskyddsärenden i allt högre grad handläggs elektroniskt. En elektronisk handläggning av tillståndsansökningar medför betydligt större effektivitet och kan också ge bättre kvalitet. Också informationen på elektronisk väg förbättras genom lagförslaget. Därmed kan man förbättra informationen om miljöfrågor och ge allmänheten bättre möjligheter till deltagande.

I detta sammanhang vill utskottet också påminna om den planerade strukturpolitiska modellen, som breddar tillämpningen av överläggningar på förhand och styrning i förväg mellan myndigheterna och verksamhetsutövarna. Proaktiv dialog i fler fall kan enligt utskottet förbättra kvaliteten på tillståndsansökningarna och därmed snabba upp tillståndsprocessen. Tillståndsförfarandets längd kan också påverkas av den föreslagna nya 40 § om komplettering av ansökan. Om ansökan är bristfällig ska sökanden enligt paragrafen ges tillfälle att komplettera ansökan. Men om ansökan inte kompletteras inom utsatt tid, kan ärendet lämnas utan prövning.

Den nya bestämmelsen kan påskynda kompletteringen av ansökan och på så sätt i praktiken påverka handläggningstiden.

Utskottet konstaterar att också 80 § i förslaget till miljöskyddslag om översyn av tillstånd på grund av nya slutsatser beaktar strävan att undvika handläggning av onödiga tillståndsansökningar med påföljande administrativ börda för tillståndsmyndigheter och verksamhetsutövare. Paragrafens 3 mom. innehåller ett förfarande enligt direktivet, som innebär att nya slutsatser inte automatiskt betyder att tillstånden och tillståndsvillkoren måste ses över, utan tillsynsmyndigheten får först bedöma om en översyn är nödvändig utifrån informationen från verksamhetsutövaren. Om tillståndsvillkoren inte behöver ses över ska myndigheten meddela verksamhetsutövaren sin bedömning, behandlingen av översynsärendet avslutas och verksamheten kan fortsätta på tidigare villkor. Miljöutskottet instämmer med förvaltningsutskottet i att förfarandet är ändamålsenligt.

Minskade administrativa resurser tvingar i fortsättningen fram ett effektivare tillståndssystem för att handläggningstiderna ska förbli skäliga. Utskottet vill betona att det också med tanke på företagens verksamhetsförutsättningar och eventuella industriella investeringar är av stor vikt att miljöförvaltningen ges de resurser den behöver för att sköta sina lagstadgade uppgifter. Miljötillstånden måste handläggas snabbt och smidigt och på ett sätt som är acceptabelt och lämpligt ur hela samhällets synvinkel och håller hög standard i fråga om miljöskyddet. Miljöförvaltningens uppgifter måste således tillförsäkras tillräckligt med resurser och expertis. Överbelastningen måste åtgärdas med det snaraste, bl.a. i fråga om torvärenden. Här hänvisar utskottet också till sin förlängning av tidsfristen för ansökan om tillstånd i 230 §, vars syfte är att förhindra att den redan svåra situationen med anhopningen av tillståndsansökningar förvärras ytterligare.

Med hänvisning till det ovan sagda och till utlåtandena av förvaltnings-, jord- och skogsbruks- och ekonomiutskottet anser miljöutskottet det dessutom nödvändigt att miljötillstånds-

förfarandena fortsättningsvis görs smidigare och snabbare. Att effektivisera myndighetsarbetet har funnits med som aspekt i beredningen av propositionen, men effektiviseringsåtgärderna och ett lättare tillståndsförfarande ingår egentligen som uppdrag i beredningsprojektet för andra fasen av miljöskyddslagen. Utskottet vill påskynda att lagberedningsprojektet genomförs inom utsatt tid. Utskottet konstaterar i sammanhanget också att jord- och skogsbruksutskottet i sitt utlåtande har ansett att tillståndsförfarandet för fiskodling i recirkulationsanläggningar bör frångås helt eller åtminstone förenklas märkbart. Undersökningar visar nämligen att fiskodling i recirkulerande system har liten och hanterbar miljöpåverkan, samtidigt som möjligheterna att öka fiskodlingen särskilt i inlandsvattnen växer stort. Behandlingen av detta förslag bör ingå i beredningsprojektet för andra fasen. Med hänvisning till detta föreslår utskottet att riksdagen godkänner ett uttalande enligt vilket regeringen bör trygga tillräckliga resurser för en snabb handläggning av miljötillstånd samt i skyndsam ordning färdigställa en reform genom vilken förfarandet för miljötillstånd effektiviseras, förenklas och försnabbas, samt att systemet för sökande av ändring i miljöskyddslagen förnyas genom utredning av möjligheten att ta i bruk ett besvärstillstånd (Utskottets förslag till uttalande 1).

Effektivare efterkontroll av miljöskyddet

Enligt förslaget till miljöskyddslag ska närings-, trafik- och miljöcentralerna och de kommunala miljöförvaltningsmyndigheterna vara tillsynsmyndigheter precis som nu. Det som är nytt i lagen är bestämmelserna om allmänna principer för tillsyn, bestämmelserna om tillsynsplaner och tillsynsprogram och bestämmelserna om riskbedömning som grund för tillsyn. Tillsynsmyndigheten ska upprätta en tillsynsplan och den ska innehålla uppgifter om miljöförhållandena i området, tillgängliga resurser och metoder för tillsyn plus ett tillsynsprogram med information om tillsynsobjekten och regelbundna tillsynsåtgärder. Genom tillsynsbestämmelserna genomförs

förpliktelserna om tillsyn i direktivet om industriutsläpp.

Utskottet välkomnar att propositionen också innehåller bestämmelser om att ta i bruk en tillsynsavgift. Utskottet har flera gånger förutsatt beredningen av den. Det bör dock noteras att största delen av utgifterna för både kommunernas och närings-, trafik- och miljöcentralernas tillsyn enligt miljöskyddslagen måste bekostas med skatteinkomster också efter att avgifterna införs, eftersom avgiftsbelagda inspektioner och genomgång av rapporter bara utgör en del av allt arbete som tillsynsmyndigheterna utför.

Miljöutskottet välkomnar i likhet med förvaltnings-, jord- och skogsbruks- och ekonomikutskottet en mer planerligt tillsyn. Då kan resurserna användas effektivare och för rätt ändamål miljöskyddsmässigt sett. Avgifter ska införas för sådan regelbunden tillsyn över anläggningar som anges i tillsynsprogrammet, inbegripet inspektioner och granskning av periodiska rapporter och inspektioner som hänför sig till förvaltningstvång. En myndighet kan ta ut en avgift som högst motsvarar det genomsnittliga självkostnadspriset för åtgärden. Genom förordning av statsrådet utfärdas det närmare bestämmelser om avgifterna och i kommunernas taxebeslut om kommunernas avgifter. Miljöutskottet föreslår att 205 och 206 § om avgifterna justeras på det sätt som framgår närmare av detaljmotiven.

Med tillsynsavgifterna kan man förbättra tillsynsresurserna och därmed också förbättra tillsynen, betonar utskottet. För att det ska bli så måste inkomsterna från avgifterna faktiskt användas för tillsyn. Den eftersträlvande effekten kan emellertid inte uppnås om andra anslag för tillsyn samtidigt skärs ner. Med hänvisning till det ovan anförda föreslår utskottet att riksdagen godkänner ett uttalande enligt vilket regeringen bör se till att intäkterna från avgifterna inom närings-, trafik- och miljöcentralerna faktiskt används inom tillsynen utan att de för den skull minskar finansieringen av övrig tillsyn (*Utskottets förslag till uttalande 2*).

Förvaltningstvång

Miljöutskottet har ägnat särskild uppmärksamhet åt bestämmelserna i propositionen i fråga om förvaltningstvång. I 179 § i miljöskyddslagen föreslås ett nytt regelverk om tillsynsmyndighetens åtgärder vid lagstridigt förfarande. Bestämmelsen motsvarar 14 kap. 2 § i vattenlagen. Ifall miljöskyddslagen eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller meddelade villkor inte har iakttagits, ska tillsynsmyndigheten med hänsyn till sakens natur uppmana den som gjort sig skyldig till överträdelsen att upphöra med förfarandet och vidta åtgärder för att väcka ett förvaltningstvångsärende som avses i 175 och 176 §.

Med hänvisning till de senaste tidernas händelser anser utskottet att särskild uppmärksamhet för bestämmelserna om förvaltningstvång är nödvändigt och angeläget och vill betona både verksamhetsutövarens och tillsynsmyndighetens skyldighet att bidra till behövliga åtgärder vid undantagssituationer. I samband med ett lagstridigt förfarande ska verksamhetsutövaren omedelbart vidta korrigering åtgärder och underrätta tillsynsmyndigheten om saken. Myndigheten ska aktivt övervaka situationen och vid behov tillgripa uppmaningar och förvaltningstvång.

Som det konstateras i motiveringen i propositionen, framgår de centrala kraven på tillståndspliktig verksamhet av tillståndsbestämmelserna och en del också av ansökningen. De krav som ställts på verksamheten kan också framgå av de allmänt bindande bestämmelserna enligt näringsgren, såsom av statsrådets förordningar enligt näringsgren som förutom vid tillståndspliktig verksamhet ska iakttas vid registrerad verksamhet. Utskottet vill betona att en effektiv tillsyn över miljötillstånden i praktiken förutsätter att tillståndsansökningarna och tillståndsbesluten är väl gjorda och att de är tillräckligt entydiga och tydliga.

Den exceptionella 181 § om avbrytande av verksamhet föreslås bli preciserad jämfört med 86 § i den gällande lagen. Om det finns en risk för förorening av miljön eller fara för människans hälsa ska verksamheten enligt paragrafen avbrytas, om konsekvenserna är omedelbara och

allvarliga. Miljöolägenheterna ska vara betydande för att avbrott ska komma på fråga. Lagstridig verksamhet är inte en förutsättning för tillämpningen. I enlighet med proportionalitetsprincipen kan hela verksamheten inte avbrytas, om avbrottet går att begränsa till den del av verksamheten som orsakar skada. Myndigheten behöver ändå inte invänta verksamhetsutövarens åtgärder, om olägenheten för hälsan eller risken för förorening av miljön är så omedelbar och allvarlig att ett dröjsmål strider mot allmänt intresse.

Vidlyftiga industriprocesser kan i allmänhet inte avbrytas på ett enkelt sätt, utan det måste i praktiken ske på ett kontrollerat sätt bl.a. för att hindra okontrollerade miljökonsekvenser. Kontakten med verksamhetsutövaren är således viktig och verksamhetsutövaren ska kunna närvara när verksamheten avbryts.

I 3 mom. finns en ny bestämmelse om fördelningen av behörigheten mellan myndigheterna vid tillämpningen av denna paragraf. Tillståndspliktig verksamhet avbryts av den statliga tillsynsmyndigheten om miljötillståndet beviljas av den statliga miljötillståndsmyndigheten, och av den kommunala miljövårdsmyndigheten om tillståndet beviljas av den.

Utskottet konstaterar att miljöministeriet har publicerat en ny tillsynsanvisning som ger strängare anvisningar än förr om att tillgripa förvaltningsstuvång vid behov. Även om förvaltningsstuvång endast behövs i undantagsfall, måste tillsynen vara på en sådan nivå att tillsynsmyndigheten har vetskap om läget och förmåga att agera som lagen föreskriver. Tillsynsanvisningen bör justeras i samband med att denna lagändring träder i kraft.

Förläggning av torvutvinning

Statsrådets principbeslut av den 30 augusti 2012 innehåller samlade riktlinjer om användning och skydd av Finlands myr- och torvmarker. Riktlinjerna baserar sig på ett förslag till en nationell strategi för ett hållbart och ansvarsfullt nyttjande och skydd av myr- och torvmarker. Strategin har beretts av en brett sammansatt arbetsgrupp tillsatt av jord- och skogsbruksministeriet. En-

ligt principbeslutet samordnas ett hållbart och ansvarsfullt nyttjande och skydd av myr- och torvmarker genom att styra ny markanvändning som på ett betydande sätt förändrar myrarna till myrar och torvmarker som redan är utdikade eller vars naturtillstånd annars har förändrats betydligt, genom att genomföra sektorspecifika riktlinjer för ett hållbart och ansvarsfullt nyttjande och skydd av myr- och torvmarker och genom att göra nätverket av skyddade myrar mer representativt och ekologiskt fungerande.

Enligt riktlinjen i principbeslutet inriktas användningen med hjälp av en naturtillståndsskala i sex steg och därtill anslutna rekommendationer om inriktningen. Rekommendationerna bifogas både strategin och principbeslutet. Utskottet vill betona att enligt den allmänna rekommendation som bifogas principbeslutet är det ett allmänt mål att torvutvinningen ska inriktas på myrar av kategori 1 och 0.

Syftet med 13 § i förslaget till miljöskyddslag är att bidra till målet att styra torvutvinningen till myrar och torvmarker som redan är utdikade eller vars naturtillstånd annars har förändrats betydligt. Bestämmelsens syfte är att i tillståndsprövningen beakta andra än med stöd av miljöskyddslagen skyddade naturvärden. Eftersom miljöskyddslagen är en utsläppslag, kan lokala naturvärden som förloras på grund av fysisk ändring till följd av placering av produktionsfältet, eller föroreningseffekt till följd av placeringen inte beaktas vid tillståndsprövningen enligt den gällande lagen¹.

Det måste i sammanhanget konstateras att förorening av vatten har betraktats som ett centralt miljöproblem i samband med torvutvinning. Därför har tillståndspraxis för nya produktionsfält skärpts tydligt under de senaste åren. Vattenhanteringen på översilningsfält har effektiviserats väsentligt, men undantagssituationer som i synnerhet de årliga översvämningarna är fortfarande ett problem med avseende på vattenvärden. Syftet med 13 § i förslaget till miljöskyddslag är dock att särskilt skydda naturvärdena i myrarna från dräneringseffekter av torvutvin-

¹ HFD:s första linjeval 2005:27

ningen. Utskottet konstaterar att det med avseende på lagstiftningssystematiken inte kan betraktas som det bästa möjliga alternativet att placera denna typ av reglering i miljöskyddslagen. Men lösningen kan ändå vara acceptabel på grund av att bestämmelsen innefattar en hög tröskel, möjligheter till undantag samt utskottets förslag till ändringar för bättre noggrannhet och exakthet som utskottet framställer nedan.

Geologiska forskningscentralen bedömer att ca 1,2 miljoner hektar av Finlands myrar lämpar sig tekniskt för torvutvinning. Av denna mängd är ca 62 000 ha i produktion, ca 530 000 ha utdikade och ca 620 000 ha odikade. Torvutvinningen beräknas behöva ca 50 000 ha ny areal före utgången av 2020.

Under utskottsbehandlingen har Geologiska forskningscentralen färdigställt en utredning om hur myrarna kan kategoriseras enligt en naturtillståndsskala. Enligt utredningen är procentandelarna enligt areal för graden av naturtillstånd i fråga om kategoriserade myrar följande: kategori 0—1: 53 %, kategori 2: 31 %, kategori 3: 14 %, kategori 4: 1 % och kategori 5: under 1 %. Motsvarande tal som areal är: kategori 0—1: 1 100 000 ha, kategori 2: 640 000 ha, kategori 3: 290 000 ha, kategori 4: 25 000 ha och kategori 5: 5 725 ha.

I de fem landskapsplaner där torvutvinningsområdena har planerats enligt statsrådets nationella mål för områdesanvändning av 2008 har över två gånger fler myrar av kategori 0-2 använts som torvutvinningsområden än vad som enligt beräkningarna behövs i hela landet. Men dessa områden är inte nödvändigtvis i torvproducenternas besittning nu eller i framtiden, så det handlar om en teoretisk potential.

Utfrågningen i utskottet har också gett information från torvproducenterna om placeringen av torvutvinningen och om fördelningen av områden för torvutvinning enligt kategori i naturtillståndsskalan. Det visar att av de myrar som är lämpliga för torvutvinning och som är i torvproducenternas besittning hör uppskattningsvis ca hälften till kategori 0—1 och ca 30 procent till kategori 2. Cirka 20 procent av myrarna kan inte alls utnyttjas då utgångspunkten enligt motiven i

propositionen är att myrar i kategori 0-2 ska lämnas utanför bestämmelsens tillämpningsområde.

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att de faktorer som ska beaktas vid bedömning av betydelsen av naturvärden inte i paragrafens ganska allmänna formulering väsentligen preciserar innehållet i grunderna för avslag av tillstånd. Därför anser utskottet det problematiskt att det på grundval av bestämmelsen är rätt svårt att förutsäga när tillstånd för placering av torvutvinning inte beviljas. Detsamma gäller bemyndigande att utfärda förordning: grundlagsutskottet anser det därför nödvändigt att paragrafen preciseras för att den ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Jord- och skogsbruksutskottet har i sitt utlåtande ansett att 13 § måste ändras så att den tydligare motsvarar propositionens detaljmotiv. Jord- och skogsbruksutskottet föreslår att 13 § ska ändras så att myrar av kategori 0-2 i praktiken förblir i torvproduktion genom bestämmelsen att paragrafen inte ska tillämpas, om det är fråga om en myr med både utdikade och odikade delar där en utdikning förhindrar hydrologisk förbindelse mellan myren och omgivningen. Dessutom behövs det också en precisering om att bestämmelsen uttryckligen gäller hotade typer av myrbiotoper och inte alla generellt utrotningshotade arter eller hotade livsmiljöer som finns i området.

Också ekonomiutskottet ser det i sitt utlåtande som nödvändigt att 13 § preciseras så att det syfte som framgår av motiven till lagförslaget och av uttalandet vid statsrådets allmänna sammanträde framgår klart och entydigt även av paragrafen. Det förutsätter att bestämmelsen preciseras till exempel i den riktning som framförs i jord- och skogsbruksministeriets utlåtande, dvs. så att myrar i kategorierna 0—2 klart faller utanför tillämpningsområdet.

Statsrådet godkände tillsammans med propositionen enhälligt ett uttalande som betonar att ett årligt torvuttag kräver att tillräckligt många miljötillstånd beviljas för nya produktionsområden. Enligt uttalandet kräver detta att 13 § inte tillämpas på myrar som enligt naturtillståndsskalan hör till kategorierna 0—2.

Med hänvisning till detta anser miljöutskottet det nödvändigt att innehållet i 13 § preciseras enligt följande:

Miljöutskottet föreslår i 13 § 1 mom. i förslaget till miljöskyddslag en ändring enligt vilken paragrafens tillämpningsområde avgränsas till att gälla endast utrotningshotade myrlevande arter och myrbiotoper som är nationellt eller regionalt betydelsefulla. Avgränsningen innebär en betydande inskränkning i den mängd arter och biotoper vilkas förekomst på platsen potentiellt måste utredas. Avgränsningen eliminerar också möjligheten att en hotad art som sporadiskt iaktas i området men som ändå inte är en typisk myrlevande art skulle leda till att bestämmelsen tillämpas. Momentet har dessutom kompletterats med myrens naturtillstånd som grund för bedömning av betydelse, och i anslutning till det föreskrivs i ett nytt 4 mom. på grundval av förändring av naturtillståndet närmare om när hela bestämmelsen inte alls ska tillämpas. Utskottet vill betona att frågan om tröskeln för begränsning av förstörelse av nationellt eller regionalt betydande naturvärden i 1 mom. med avsikt är hög, dvs. det handlar om ytterst betydande naturvärden.

Lagförslagets 13 § 2 mom. föreslås förbli oförändrat. Enligt det kan verksamheten oberoende av vad som föreskrivs i 1 mom. förläggas till ett visst område, om placeringen inte äventyrar möjligheterna att bevara i 1 mom. avsedda naturvärden i den del av landet dit verksamheten förläggs eller om tillämpningen av 1 mom. hindrar en med hänsyn till allmänt intresse viktig verksamhet och det inte annars finns något hinder för att tillstånd ska beviljas. Eftersom nationellt eller regionalt betydelsefulla naturvärden inte är jämnt fördelade i olika delar av landet äventyrar ett torvutvinningsprojekt inte nödvändigtvis bevarandet av naturvärden i den aktuella delen av landet. Utskottet vill påpeka att undantagen i 2 mom. är separata och att ett undantag som gäller hinder för allmänt intresse inte är begränsat till någon kategori för naturtillstånd. Ändå ska det allmänintresse som kommer på fråga i intressejämförelsen vara mer betydande ju mer betydande naturvärden det handlar om. Ut-

skottet anser att propositionens motiveringar i detta avseende står i konflikt med paragraftexten.

Utskottet föreslår att 13 § 3 mom. i lagförslaget huvudsakligen förblir oförändrat. Men utskottet föreslår ändå att det för exakthetens skull ska kompletteras med ett krav på att planer ska ha vunnit laga kraft. Enligt ändringsförslaget tillämpas 13 § inte om de i paragrafen avsedda naturvärdena har beaktats i den lagakraftvunna landskapsplanen eller i en lagakraftvunnen generalplan med rättsverkningar och verksamheten placeras på ett område som reserverats för den i planen. Utskottet hänvisar till detaljmotiveringen för 3 mom. i propositionen och anser det positivt att en stor del av torvutvinningsområdena i fortsättningen kommer att placeras direkt på grundval av planläggningen då processerna för landskapsplanering framskrider. Det är eftersträvarsvårt dels med avseende på att den regionala planläggningen stärks, dels för att det ger möjligheter att undvika att naturvärdena i samma område utreds och bedöms i två separata förfaranden.

Utskottet föreslår att paragrafen utökas med ett nytt 4 mom. som i praktiken enligt det ovan anförda preciserar att myrar av kategori 0–2 lämnas utanför bestämmelsens tillämpningsområde. Enligt den nya bestämmelsen kan torvutvinningen trots bestämmelsen placeras på myrar vars naturtillstånd har förändrats betydligt på grund av utdikning. Ändringen av naturtillståndet ska bedömas med beaktande av hur utdikningen har förändrat vattenförsörjningen och vegetationen. Närmare bestämmelser om betydande ändring av naturtillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utskottet finner det inte möjligt att i paragrafen direkt hänvisa till kategorierna i naturtillståndsskalan som ingår som bilaga i strategin om skydd av myrar eftersom kategorierna inte har en juridiskt självständig status. Ändå är det i praktiken just det som avses. I stället för att hänvisa till kategorierna i naturtillståndsskalan omnämns i 4 mom. på lagnivå som en avgörande faktor en betydande förändring av naturtillståndet vars väsentliga delfaktorer är förändringar i

myrens vattenförsörjning och vegetation som framgår närmare av naturtillståndsskalan. I praktiken är det myrar i kategori 0—2 enligt beskrivningen i den nämnda skalan som har genomgått betydande förändringar. Väsentligt för en myr i kategori 2 i skalan är t.ex. att den har både utdikade och odikade delar. Utdikningen förhindrar en hydrologisk förbindelse mellan myren och omgivningen. I en del av den odikade arealen förekommer uttorkning. Den för myren typiska floran har lidit: risvegetationen kan ha ökat och likaså kan det finnas exempel på ökad trädvegetation eller plantuppslag. På samma sätt har vattenförsörjningen i myrar i kategori 1 förändrats genomgående och vegetationsförändringarna är tydliga. Trädbeståndet har tydligt vuxit till sig och/eller området har tagits över av plantor eller skog. En myr i kategori 0 i naturtillståndsskalan har blivit oåterkalleligen förändrad: vattenförsörjningen har förändrats och förändringen av vegetationen har gått långt.

Med hänvisning till statsrådets uttalande om att avgränsa myrar i kategori 0—2 utanför tillämpningsområdet anser utskottet att ändringen är nödvändig eftersom motiveringarna och paragrafförslaget i propositionen i detta avseende står i inbördes konflikt. Utskottet vill betona att motiveringarna i utskottets betänkande i detta avseende ersätter texten i propositionens detaljmotiv. Den väsentliga ändringen jämfört med motiveringen i propositionen gäller omnämnandet på sidan 96-97 om att bestämmelsen ska tillämpas på ett sätt som överensstämmer med riktlinjerna i principbeslutet om skydd av myrar. Utskottet betonar att bestämmelsen inte alls tillämpas på myrar i kategori 0-2 på naturtillståndsskalan, och ingen kompatibilitetsbedömning görs, utan undantaget är kategoriskt. Utskottet finner detta nödvändigt för att säkerställa att bestämmelsen är tillräckligt tydlig och förutsägbar. Ändrad enligt utskottets förslag och preciserad genom förordning av statsrådet är regleringen så klar och entydig att tillståndsförfarandet är enhetligt och inte leder till långa tillståndsprozesser på grund av överklaganden.

Utskottet förutsätter att det föreskrivs genom förordning av statsrådet om betydande föränd-

ring av naturtillståndet enligt ovan; då är det möjligt att med entydig klarhet förutsäga när torvproduktionen kan placeras trots bestämmelsen. Utan en förordning som innehåller det väsentliga av texten till naturtillståndsskalan och trots förslaget att grunderna för betydande ändring av naturtillstånd föreslås bli lyfta till lagnivå kan det anses vara ett icke-acceptabelt sätt att reglera genom motiveringar att de nämnda myrarna i kategori 0—2 i praktiken faller utanför tillämpningsområdet då de inte kan nämnas i paragraftexten. Med hänvisning till detta föreslår utskottet att riksdagen godkänner ett uttalande enligt vilket regeringen så snart som möjligt ska sätta i kraft en förordning som närmare föreskriver om betydande ändring av naturtillstånd som i utskottets betänkande genom att i förordningen i detalj skriva ut myrarna av kategori 0-2 som faller utanför tillämpningsområdet analogt med naturtillståndsskalan, som utgör bilaga till statsrådets principbeslut om skydd av myrar (*Utskottets förslag till uttalande 3*).

Ersättningsfrågan

Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande att ingen med hänvisning till skäl i grundlagen kan anses ha rätt att få ersättning för att ägaren inte kan använda sin egendom för verksamhet som inte uppfyller de lagstadgade kriterierna för placering som hindrar att miljön förstörs. Likväl påpekar utskottet att grundlagen å andra sidan inte heller lägger några hinder i vägen för att föreskriva om ersättning. Lagstiftaren kan inom ramen för sin prövningsrätt beakta t.ex. att den offentliga makten kan ha bättre möjligheter att svara för skyddskostnaderna än en privatperson. Men regleringen om ersättning begränsas av att beloppet på de väntade ersättningarna ändå inte får bli så högt att man tvingas till avsevärda begränsningar i det ansvar för naturen och dess mångfald som grundlagens 20 § 1 mom. ålägger.

Jord- och skogsbruksutskottet anser i sitt utlåtande att miljöutskottet bör utreda frågorna om kompensation i anknytning till 13 § grundligt med tanke på ett eventuellt system för ersätt-

ning, eftersom det inte finns något konstitutionellt hinder för detta.

Ekonomiutskottet frågar om målet att bevara mångfalden i naturen inte borde uppnås på det sätt som bestäms i naturvårdslagen. Att inkludera myrar med särskilt betydelsefulla naturvärden i naturskyddsprogrammet skulle också bidra till att lösa frågan om ersättningar. I likhet med jord- och skogsbruksutskottet och med hänvisning till det som sagts om naturvårdslagen ser ekonomiutskottet det som viktigt att miljöutskottet noggrant utreder möjligheten att skapa ett ersättningssystem eller på annat sätt uppnå motsvarande effekt, till exempel genom ett myrskyddsprogram enligt naturvårdslagen.

Miljöutskottet konstaterar att enligt den gällande miljöskyddslagen kan ett avslaget miljötillstånd inte ge upphov till ersättningsskyldighet. Ingen har en ersättningsrättsligt skyddad rätt att förorena miljön. Men om naturvärden är skyddade med stöd av naturvårdslagen, bestäms rätten till ersättning enligt naturvårdslagen. Naturvårdslagen föreskriver om utbetalning av ersättning för begränsad användning av egendom om en markägare åsamkas betydande olägenhet av ett lagenligt beslut om avgränsning av en biotop eller habitatet för en särskilt skyddad art eller förbud mot att skada eller förstöra parnings- och rastplatser enligt bilaga IV till habitatdirektivet, och tillstånd till undantag från förbudet inte kan beviljas. Rätten till ersättning aktualiseras när ägaren har ansökt om tillstånd enligt naturvårdslagen till undantag från förbudet och ansökan har avslagits.

Men å andra sidan kan tillstånd enligt vattenlagen avslås på grund av projektets inverkan på naturvärden utan ersättningsskyldighet både genom intressejämförelse och ovillkorliga hinder för tillstånd. Också enligt 42 § 1 mom. 4 punkten i den gällande miljöskyddslagen krävs det för att tillstånd ska kunna beviljas att verksamheten inte leder till försämring av speciella naturförhållanden, vilket i propositionens motivering beskrevs som områdets exceptionella naturvärden som helhet. Miljöutskottet vill betona att det väsentliga för dessa är att tröskeln för att avslå ansökan om tillstånd ska vara mycket hög.

När grunden för avslag enligt den föreslagna 13 § granskas, är utgångspunkten på samma sätt att tröskeln ska vara hög. Det handlar om förstörelse av nationellt eller regionalt betydelsefulla naturvärden. Också i detaljmotiven i propositionen (s. 202/II) betonas att "tröskeln för inskränkningar har i förslaget fastställts på en hög nivå. Med betydelsefulla naturvärden avses således förekomster av arter och biotoper som bedömts vara utrotningshotade och som på grund av sin omfattning eller förekomstens placering är särdeles betydande."

Miljöskyddsutskottet anser vidare med hänvisning till det uttalade att jämförd med skyddet av arter enligt naturvårdslagen vore det motiverat att till den reglering som avses i 13 § koppla en ersättningsbestämmelse, medan å andra sidan ersättningsbestämmelsen jämförd med grunden om försämring av speciella naturförhållanden enligt den gällande miljöskyddslagen inte vore motiverad. Det bör också beaktas att hindren för beviljande av tillstånd utan ersättning enligt de nämnda lagarna baserar sig på verksamhetens förorenings effekt och i den situation som avses i 13 § handlar det om effekterna av verksamhetens fysiska förläggning. Å andra sidan kan tillstånd enligt t.ex. vattenlagen avslås utan ersättningsskyldighet även utanför bekämpning av förorening genom intressejämförelse och ovillkorligt hinder för beviljande, där emellertid tröskeln som sagt är mycket hög.

Miljöutskottet bedömer att 13 § kan godkännas med utskottets ändringar utan en separat bestämmelse om ersättning. Det baserar sig för det första på att bestämmelsen endast i begränsad utsträckning gäller förstörelse av nationellt eller regionalt betydelsefulla naturvärden. För det andra tillämpas bestämmelsen inte om de i 1 mom. avsedda naturvärdena har beaktats i landskapsplanen eller i en generalplan med rättsverkningar och verksamheten placeras på ett område som reserverats för den. För det tredje innehåller bestämmelsen en möjlighet till undantag på grundval av verksamhet som är viktig med hänsyn till allmänt intresse. För det fjärde tillämpas hela bestämmelsen inte på myrar där naturtillståndet har förändrats betydligt, och gäller enligt erhål-

len utredning en så stor del av myrarna att huvuddelen av torvproduktionsfälten i praktiken kan förläggas till dem. Således blir inte heller ersättningsfrågan aktuell annat än i ett fåtal fall.

Utskottet konstaterar ytterligare att en arbetsgrupp för skydd av myrar som tillsatts av miljöministeriet bereder ett naturskyddsprogram i enlighet med statsrådets principbeslut om ett hållbart och ansvarsfullt nyttjande och skydd av myr- och torvmarker. Programmet specificerar myrar med nationellt betydelsefulla naturvärden som ska skyddas, och åtgärderna för att trygga dem. Programmet utarbetas med hänsyn till statsbudgeten och tillgången till lämplig utbytemark. Den mark som tas med i programmet förvärfvas eller inlöses till staten. Följaktligen skyddas eventuellt en del av myrarna. Enligt uppgift från verksamhetsutövare har producenterna självmant undvikit att ansöka om tillstånd för myrar i kategori 4–5.

Grundlagsutskottets utlåtande

Lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning, eftersom miljöutskottet på behörigt sätt har beaktat grundlagsutskottets konstitutionella anmärkningar om 13 § och 172 § 1 mom. 1 punkt i lagförslag 1.

Med undantag för regleringen om torvproduktion har grundlagsutskottet i sitt utlåtande bedömt att bemyndigandena att utfärda förordning är adekvata. Grundlagsutskottet anser att när det gäller genomförande av EU-bestämmelser inom miljöområdet kan det vara motiverat att ha mer generösa delegeringsbestämmelser. Bestämmelser i förordningar får inte ha karaktären av normer, som innehåller grunder för individens rättigheter och skyldigheter. Därför kan regleringsmetoden förorsaka en del problem med valet av regleringsnivå. Miljöutskottet vill således med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande betona att när statsrådet i fortsättningen utfärdar förordningar med stöd av miljöskyddslagen bör det noggrant utreda, om det går att reglera frågorna i förordning på ett sätt som uppfyller kraven i grundlagen eller om det krävs nya grundläggande bestämmelser i lag, som i förekom-

mande fall kan kompletteras med ett bemyndigande att utfärda en förordning.

Grundlagsutskottet anser det i sitt utlåtande nödvändigt att 13 § i det första lagförslaget kompletteras för att det ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Grundlagsutskottet anser att det inte är lämpligt att grunderna för avslag enbart binds exempelvis till naturtillståndskategorier trots att kategorierna i sig ger en grund för att bedöma naturvärdenas betydelse. Däremot kan lagtexten kompletteras så att den i enlighet med förslaget i propositionen och i motsvarighet till det materiella innehållet i naturtillståndsskalan visar på vilka typer av myrar bestämmelsen inte alls tillämpas. Grundlagsutskottet anser att en komplettering av paragrafen till exempel på detta sätt uppfyller de krav på exakthet och noggrann avgränsning som gäller för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna. Efter en sådan komplettering preciseras också bemyndigandet att utfärda förordning på ett sätt som är godtagbart med avseende på 80 § 1 mom. i grundlagen.

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande ytterligare att 172 § 1 mom. 1 punkten ska ändras så att rätten att få uppgifter antingen kopplas ihop med nödvändighetskravet eller att uppgiftsinhållet preciseras. En sådan ändring är en förutsättning för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Utskottet har gjort ändringen i 172 § som framgår av detaljmotiven.

Förvaltnings-, jord- och skogsbruks- och ekonomiutskottets utlåtanden

Förvaltningsutskottet tar i sitt utlåtande särskilt upp effektiviseringen av tillståndshandläggningen, översynen av tillståndsvillkor, tillsynens planmässighet och tillsynsavgiften samt frågor om resurser för tillstånds- och tillsynsmyndigheterna. Jord- och skogsbruksutskottet har tagit ställning till torvproduktion och fiskuppfödning, miljötillsyn och tillsynsavgifter samt snabbare handläggning av miljötillstånd. Ekonomiutskottet har särskilt tagit upp bestämmelserna om bästa tillgängliga teknik, snabbare handläggning av miljötillstånd och placering av torvproduktion.

Miljöutskottet har såvitt möjligt beaktat förvaltnings-, jord- och skogsbruks- och ekonomiskutskottets utlåtanden enligt hänvisningarna i texten.

Detaljmotivering

1 kap.

4 §. Tillämpning i försvarsmakten och i gränsbevakningsväsendet. Utskottet har korrigerat av bemyndigandet att utfärda förordning i 3 mom. på verkar inte den svenska texten.

5 §. Definitioner. Utskottet har gjort en teknisk korrigerat i 1 mom. 7 punkten genom att infoga punkterna a) och b).

2 kap.

9 §. Statsrådsförfordningar om förebyggande och hindrande av förorening av miljön. Utskottet har justerat början av 1 mom. för att språkligt motsvara bemyndigande att utfärda förordning i andra delar av lagen.

10 §. Statsrådsförfordningar om förebyggande och hindrande av förorening av miljön i vissa verksamheter. Utskottet har gjort en korrigerat som motsvarar justeringen av bestämmelsens 9 §.

13 §. Förläggning av torvutvinning. Utskottet föreslår ändring i paragrafens 1 och 3 mom. och ett nytt 4 mom. enligt den allmänna motiveringen. Eftersom ändringarna beskrivs i detalj i allmänna motiveringen, upprepas de inte här.

3 kap.

22 §. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Utskottet har gjort en teknisk justering i paragrafen.

23 §. Allmänna tillsynsmyndigheter. EU:s förordning 73/2009 om direktstöd har upphävts

med motsvarande förordning 1307/2013 som dock träder i kraft först den 1 januari 2015. Utskottet har korrigerat 2 mom. enligt detta. Ikraftträdandet beaktas i bestämmelsen om ikraftträdande av 226 § 1 mom.

24 §. Övriga tillsynsmyndigheter. Utskottet har gjort en teknisk justering i 3 mom. genom att ändra den gamla benämningen tullverket till Tullen.

26 §. Myndigheter och inrättningar vid typgodkännande. Utskottet har preciserat 3 mom. i fråga om behörigt ministerium.

4 kap.

28 §. Tillståndsplikt i grundvattenområden. Utskottet har förenhetligat hänvisningarna i 2 mom. till lagens bilagor tekniskt genom att ta bort paragrafhänvisningen och till alla delar hänvisa direkt till de funktioner som avses i bilaga 1 och 2.

5 kap.

46 §. Samtidig behandling av tillstånd för olika verksamheter. Utskottet har ändrat "tillstånd" till "tillståndsärenden" i rubriken. Dessutom har utskottet ändrat bestämmelsen så att "av särskilda skäl" som förutsättning för samtidig behandling ändras till "av grundad anledning". Avsikten är att betona att bestämmelsen får tillämpas också i andra fall än mycket exceptionella situationer.

7 kap.

80 §. Översyn av tillstånd på grund av nya slutsatser. Utskottet föreslår att 1 mom. ska kompletteras med en bestämmelse enligt artikel 21.3 i industriutsläppsdirektivet om att när tillståndsvillkoren ses över med anledning av BAT-slutsatser för den huvudsakliga verksamheten, ska alla nya och uppdaterade BAT-slutsatser som tillämpas på anläggningen och som har godkänts

efter beviljandet av föregående tillstånd eller efter översynen bli beaktade.

9 kap.

96 §. Förvaltningsförfarande i vissa ärenden .

Utskottet föreslår att paragrafens 2 mom. 1 och 3 punkt stryks som obehövlige och att tillämpningsområdet för 4 punkten begränsas till direktivanläggningar varvid numreringen ändras och punkt 2 enligt propositionen blir en ny punkt 1 och punkt 4 en ny punkt 2. Paragrafens syfte är att åstadkomma ett lättare förvaltningsförfarande i vissa ärenden, och då det inte är ändamålsenligt att tillämpa förfarandena om anhängiggörande och information fullt ut varje gång ett tillstånd eller en plan ändras, kan punkterna strykas för att undvika en överflödig administrativ börda.

10 kap.

97 §. Tillämpningsområde. Utskottet har gjort en teknisk korrigering i 2 mom. 1 punkten genom vilken bestämmelsens innehåll stämmer överens med artikel 28.a i energiutsläppsdirektivet.

103 §. Utsläppsgränsvärden för anläggningar som avses i statsrådets beslut och beslutets förhållande till ett miljötillstånd. Utskottet föreslår att 2 mom. ändras på så sätt att där tillfogas en hänvisning till att lagens 96 § är tillämplig. Utan tillägget tillämpas förvaltningslagen vilket inte är meningen.

15 kap.

140 §. Ytvattens kvalitet. Utskottet föreslår att bemyndigandet att utfärda förordning ska justeras för enhetlighet med motsvarande bemyndigande om luftkvaliteten i 141 §.

144 §. Tryggande av luftkvaliteten. Utskottet föreslår att 1 mom. kompletteras med frasen "med de medel som står till buds". Syftet är att

betona att det också finns utsläppskällor som kommunen inte kan påverka, såsom långväga gränsöverskridande föroreningar eller utsläpp av tillståndspliktig verksamhet. Dessutom föreslår utskottet att registreringspliktiga funktioner ska fogas till de tillståndspliktiga. Det klargör att kommunens miljöskyddsmyndighet inte är behörig att för att verkställa en luftvårdsplan meddela föreskrifter om att avbryta eller begränsa registreringspliktiga funktioner.

145 §. Luftvårdsplan. Utskottet föreslår att ordet "och" i 1 mom. ska ersättas med ordet "eller". Som den står i propositionen kan bestämmelsen tolkas så att om gränsvärdet överskrids eller riskerar att överskridas bör kommunen göra två separata planer, dvs. både en luftvårdsplan på medellång och en på lång sikt. En sådan tolkning motsvarar dock inte syftet i det s.k. luftkvalitetsdirektivet (2008/50/EG). Formuleringen med "och" i propositionen baserar sig uppenbarligen på ett misstag som begicks i samband med att luftkvalitetsdirektivet sattes i kraft (RP 200/2010 rd). Luftkvalitetsdirektivet föreskriver inte om den tid för vilken luftvårdsplaner på medellång eller lång sikt (eller handlingsplaner på kort sikt enligt 146 § i propositionen) borde utarbetas. Därför konstateras i propositionen med anknytning till att genomföra luftkvalitetsdirektivet nationellt (RP 200/2010 rd) att det angående den här frågan är omöjligt att i den nationella lagstiftningen ge föreskrifter som kan tillämpas på alla situationer på ett enhetligt sätt. Det blir då i sista hand kommunernas uppgift att överväga saken.

147 §. Förfarandet för utarbetande av planer samt lämnande av upplysningar. Utskottet föreslår att 3 mom. ändras genom att momentets slut stryks som obehövt: "allmänheten" täcker också in registrerade föreningar och stiftelser, och den separata bestämmelsen för dem bör strykas för att förhindra dubbel reglering. Hänvisningen i propositionen till planer som gäller bullerbekämpning är felaktig eftersom uttrycket "allmänheten" inte används alls för deras del, utan parterna räknas upp. Dessutom har utskot-

tet gjort en teknisk korrigeri ng i 4 mom. I fråga om skyldigheten att informera hänvisas inte till 2 mom. utan till 3 mom. och dessutom tillfogas att informationen ska lämnas till allmänheten.

148 §. Överskridning av gränsvärden orsakad av sandning och saltning. Utskottet har strukit en felaktig hänvisning till 147 § 2 mom. ur 2 mom. Dessutom föreslår utskottet att frasen "en utredning" i 3 mom. för tydlighetens skull ska ändras till "uppgifter" eftersom momentet upptar samma uttryck i två något olika betydelser.

18 kap.

165 §. Lämnan de av uppgifter om fluorerade växthusgaser. Utskottet har gjort en justering i 1 mom. med anledning av upphävandet av beslut 280/2004/EG.

168 §. Regelbunden tillsyn. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.

172 §. Rätt att få uppgifter och göra inspektioner. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande ansett bestämmelsen i 172 § 1 mom. 1 punkten problematisk: enligt den har myndigheten för att utföra sitt uppdrag rätt att trots sekretess få behövliga uppgifter av myndigheter och verksamhetsutövare. Grundlagsutskottet har förutsett att rätten att få uppgifter antingen kopplas ihop med nödvändighetskravet eller att uppgiftsinnehållet preciseras. Det är en förutsättning för att behandla lagförslaget i vanlig lagstiftningsordning. Med hänvisning till det förslår miljöutskottet att 1 mom. 1 punkten ändras så att "behövliga" uppgifter skrivs om till "nödvändiga" uppgifter.

186 §. Rätt att inleda ärenden. Utskottet har korri gerat en felaktig hänvisning till 202 § 2 mom. till paragrafens 3 mom.

187 §. Handräckning. Utskottet har gjort en teknisk justering i 1 mom. genom att ändra den gamla benämningen tullverket till Tullen.

19 kap.

190 §. Sökande av ändring. Propositionen skulle innebära en ändring i nuläget och leda till differentiering av bestämmelserna om sökande av ändring i miljöskyddslagen och vattenlagen i fråga om s.k. sammansatta projekt. Utskottet föreslår att paragrafen ändras för att förtydliga bestämmelserna om hörande vid sökande av ändring för sammansatta projekt genom att komplettera 1 mom. med en bestämmelse om att förfarandet i detta avseende sköts enligt vattenlagen.

194 §. Begäran om omprövning av beslut som gäller skyldigheten att se över tillstånd för direktivanläggningar. Utskottet har strukit orden "som gjort en utredning" ur paragrafen som obehövliga.

196 §. Hörande med anledning av besvär över ett beslut om miljötillstånd. Utskottet föreslår att paragrafen kompletteras med ett 3 mom. med anknytning till ändringen i 190 § i syfte att tydliggöra att besvärsskrifter för sammansatta projekt lämnas till den beslutande myndigheten och på hörande om besvär tillämpas relevanta bestämmelser i vattenlagen.

200 §. Verkställighet av beslut oberoende av överklagande. Utskottet har i paragrafens början preciserat att behörigheten gäller den myndighet som fattat beslutet.

20 kap.

205 §. Avgifter. Utskottets föreslår att 1 mom. 1 punkten samt 2 mom. 2 punkten preciseras enligt vad som konstaterats ovan om 168 §. Förslaget påverkar inte den svenska texten. Dessutom har utskottet kompletterat sista momentet med en informativ hänvisning till grundbesvär.

206 §. Avgifter för tillsyn över små företag och hushåll. Utskottet anser det behövligt, också med hänvisning till utlåtandena av grundlagsutskottet (s. 4), förvaltningsutskottet (s. 6), jord- och skogsbruksutskottet (s. 5) och ekonomi-

utskottet (s. 5), att justera bestämmelsen genom att till lagnivå lyfta definitionen på små företag, ändrad till mikroföretag samt principerna för att fastställa storleken på företag. Avgifterna för mikroföretag och hushåll ska vara skäligen för att kostnadsverkningarna inte i enskilda fall ska bli oskäligen för dem. Förvaltningsutskottet anser i sitt utlåtande att ett undantag från principen att avgifter tas ut till fullt belopp är motiverat och jord- och skogsbruksutskottet betonar behovet av att genom en definition på små företag så väl som möjligt täcka in de miljötillståndspliktiga jordbruks- och landsbygdsföretagen, och anser att en lämplig mängd anställda i ett litet företag är t.ex. 10 personer. Ekonomiutskottet hänvisar till den etablerade definitionen på mikroföretag; mindre än 10 anställda och en årsomsättning eller balansomslutning på högst 2 miljoner euro.

Enligt miljöutskottets ändringsförslag täcker definitionen på mikroföretag med hänvisning till det ovan sagda fysiska eller juridiska personer som bedriver ekonomisk verksamhet och har mindre än 10 arbetstagare och en årsomsättning eller balansomslutning på högst 2 miljoner euro. Om det inte finns någon bokföringsskyldighet för omsättning eller balansräkning räcker antalet arbetstagare som grund för bedömningen. Dessutom har utskottet ändrat termen "hushåll" i bestämmelsen till hänvisning till en verksamhetsutövare som är en fysisk person som inte driver ekonomisk verksamhet. Avgifter för tillsyn över dessa och mikroföretag ska enligt bestämmelsen vara skäligen med beaktande av verksamhetens omfattning och art.

Utskottet anser det ändamålsenligt att tillsynsavgiften för små aktörer görs skäligen med beaktande av att det är en stor omställning jämfört med nuläget att tillsynsavgiften tas i bruk. För att bedöma hur systemet fungerar behöver det följas upp hur det inverkar på företagens och andra verksamhetsutövers verksamhet att avgifterna tas i bruk.

Det nya 5 mom. innehåller ett justerat bemyndigande att utfärda förordning som är betydligt exaktare och noggrannare avgränsat än i propositionen, samtidigt som definitionen på mik-

roföretag och principerna för att fastställa storleken på företag har lyfts upp till lagnivå.

218 §. Beviljande av undantag i vissa fall. Utskottet finner det behövt att komplettera paragrafens 1 mom. med ett likadant bemyndigande att utfärda förordning som ingår i paragrafens 2 mom. Dessutom har 1 mom. justerats så att det föreskriver om undantag på viss tid.

222 §. Datasystemet för miljövärdsinformation. Utskottet har omformulerat 6 mom. så att miljöministeriets huvudansvar framgår tydligare.

223 §. Uppgifter som ska registreras i datasystemet för miljövärdsinformation. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.

21 kap.

226 §. Ikraftträdande. Utskottet har kompletterat paragrafens 1 mom. med ett avvikande ikraftträdande som gäller 209 § 2 mom. samt 2 mom. med en ändring av ikraftträdandet som gäller ikraftträdandet av 23 § 2 mom. Den s.k. grundförordningen om direktstöd 73/2009 har upphävts genom en ny motsvarande 1307/2013 som trädde i kraft i december 2013 men som tillämpas först från den 1 januari 2015 (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 av den 17 december 2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitik och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) 73/2009).

230 §. Skyldighet att ansöka om miljötillstånd. Utskottet föreslår en förlängning av tiden för skyldighet att ansöka om tillstånd från ett år till två år i fråga om torvutvinningsområden vilkas utvinningsområde är högst fem hektar. Utan denna flexibilitet finns risken att tillståndsmyndighetens handläggning av tillstånd blir långsammare på grund av stockning när tröskeln för att ansöka om tillstånd för torvutvinning för-

svinner och all torvutvinning blir tillståndspliktig.

231 §. Direktivanläggningar. Utskottet föreslår att tiden för ansökan om tillstånd ska förlängas eftersom den 30 juni 2014 som det står i propositionen är omöjlig på grund av regeringens behandlingstidtabell. Utskottet menar att den 31 oktober 2014 är en skälig frist för att söka tillstånd.

233 §. Stora förbränningsanläggningar. Utskottet föreslår att 3 och 4 mom. ändras på samma sätt som 103 §, dvs. med tillägg av en hänvisning till tillämpningen av bestämmelserna om förfarande i 96 §. Utskottet föreslår dessutom liksom i 231 § att tiden för ansökan om tillstånd ska förlängas eftersom den 30 juni 2014 som det står i propositionen är omöjlig på grund av regeringens behandlingstidtabell. Utskottet menar att den 31 oktober 2014 är en skälig frist för att söka tillstånd.

234 §. Samförbränningsanläggningar. Utskottet föreslår att 2 mom. ändras på samma sätt som föregående paragraf, dvs. med tillägg av en hänvisning till tillämpningen av bestämmelserna om förfarande i 96 §. Dessutom föreslår utskottet motsvarande förlängning av tidsfristen som ovan i 233 §.

240 §. Uppgifter som ska registreras i datasystemet för miljövårdsinformation. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.

Bilagor. Utskottet har gjort tekniska preciseringar i bilagorna som framgår närmare av bilagorna.

Övriga lagförslag

Lagförslag 2. Lag om ändring av avfallslagen. Utskottet har gjort en teknisk korrigering i 41 § i avfallslagen genom att ändra hänvisningen till

en lag som har ändrats genom propositionen RP 16/2014 rd.

Lagförslag 7. Lag om ändring av lagen om utsläppshandel.

Utskottet har gjort en teknisk korrigering i lagen genom att ändra hänvisningen till lag 11/2014.

Lagförslag 14. Lag om ändring av 14 § i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport

Utskottet har ändrat ingressen eftersom ändringen endast gäller 1 mom.

Lagförslag 15. Lag om ändring av 5 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd

Hänvisningen till lagen om djursjukdomar har korrigerats till att hänvisa till lag 441/2013.

Lagförslag 16. Lag om ändring av 1 § i lagen om högsta förvaltningsdomstolens sakkunnigledamöter.

Utskottet har kompletterat lagen med en hänvisning dels till vattenlagen, dels till den upphävda miljöskyddslagen.

Lagförslag 17. Lag om ändring av 3 § i lagen om gödselafabrikat.

Motsvarande korrigering som i lagförslag 15.

Lagförslag 20. Lag om ändring av 5 § i lagen om vattentjänster. Lagändringen förkastas som obehövlig eftersom 5 § 3 mom. i lagen om vattentjänster har strukits genom propositionen RP 218/2013 rd.

Lagförslag 29. Lag om ändring av 4 § i lagen om transport av farliga ämnen.

Den föreslagna lagändringen styrks som obehövlig med anledning av lagändringen 956/2014.

Lagförslag 32. Lag om ändring av 18 § i lagen angående vissa grannelagsförhållanden.

Också 19 § innehåller en hänvisning till miljöskyddslagen, och därför har en teknisk justering gjorts i den.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 3—6 och 8—13, 18 och 19, 21—28, 30 och 31 samt 33—36 utan ändringar,

förkastar lagförslag 20 och 29,

godkänner lagförslag 1, 2, 7, 14—17 och 32 med ändringar och

godkänner 3 uttalanden (Utskottets förslag till uttalanden)

Utskottets ändringsförslag

1.

Miljöskyddslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1—3 §
(Som i RP)

4 §

Tillämpning i försvarsmakten och i gränsbevakningsväsendet

(1 och 2 mom. som i RP)

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda verksamheter samt ämnen och materiel som lagen eller en del av dess bestämmelser inte tillämpas på får utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får det också bestämmas att lagen endast till vissa delar ska tillämpas på verksamheterna eller ämnen och materielen.

5 §

Definitioner

(1—5 punkten som i RP)

7 a) **bästa tillgängliga teknik** tekniskt och ekonomiskt genomförbara produktions- och reningsmetoder som är utvecklade till effektivaste och mest avancerade stadium, samt planerings-, bygg-, underhålls-, drifts- och avvecklingsmetoder som gör det möjligt att hindra eller på effektivaste sätt minska den förorening av miljön som verksamheten orsakar och som lämpar sig som grund för *miljötillståndsvillkor*,

b) en teknik är tekniskt och ekonomiskt genomförbar när den kan tas i allmänt bruk och till skäligena kostnader kan tillämpas inom branschen i fråga,

(8—15 punkten som i RP)

(2 och 3 mom. som i RP)

2 kap.

Allmänna skyldigheter, principer och förbud

6—8 §
(Som i RP)

9 §

*Statsrådsförfordningar om förebyggande och
hindrande av förorening av miljön*

För att precisera skyldigheterna enligt 7 och 8 § att förebygga och hindra förorening av miljön får (utesl.) närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet i fråga om
(1—6 punkten som i RP)

10 §

*Statsrådsförfordningar om förebyggande och
hindrande av förorening av miljön i vissa verksamheter*

För förebyggande och hindrande av förorening av miljön får utöver vad som föreskrivs i 9 § närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet i fråga om
(1—5 punkten som i RP)
(2 mom. som i RP)

11 och 12 §
(Som i RP)

13 §

Förläggning av torvutvinning

Torvutvinning får inte förläggas så att nationellt eller regionalt betydelsefulla naturvärden förstörs. Vid bedömning av naturvärdenas betydelsefullhet ska det beaktas hur utrotningshotade myrlevande arter och myrbiotoper är som förekommer på platsen och hur betydelsefull och omfattande förekomsten är samt myrmarkens grad av naturtillstånd. Vid bedömningen av ett naturvärdes betydelsefullhet kan på motsvarande sätt platsens betydelse för det omgivande naturvärdet beaktas. (utesl.)

(2 mom. som i RP)

Denna paragraf tillämpas inte om de i 1 mom. avsedda naturvärdena har beaktats i en lagakraftvunnen landskapsplan eller i en lagakraftvunnen generalplan med rättsverkningar och verksamheten placeras på ett område som reserverats för den i planen.

Trots 1 mom. får torvutvinning förläggas till myrar vars naturtillstånd har förändrats betydligt till följd av utdikning. Vid bedömningen av förändringen i naturtillståndet ska de förändringar beaktas som skett i myrens vattenhushållning och vegetation. Närmare bestämmelser om betydliga förändringar i naturtillståndet utfärdas genom förordning av statsrådet. (Nytt)

14—20 §
(Som i RP)

3 kap.

Myndigheterna och deras uppgifter

21 §
(Som i RP)

22 §

Den kommunala miljövårdsmyndigheten

(1 mom. som i RP)

*Bestämmelser om den kommunala miljövårdsmyndighetens rätt att överföra sin behörighet enligt denna lag till en tjänsteinnehavare finns i 7 § i lagen om kommunernas miljö-
vårdsförvaltning.*

23 §

Allmänna tillsynsmyndigheter

(1 mom. som i RP)

Närings-, trafik- och miljöcentralen övervakar efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den också till den del det är fråga om tillsyn över efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskrav som avses i Europaparlamentets och rådets förordning

(EU) nr 1307/2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) nr 73/2009.

(3 och 4 mom. som i RP)

24 §

Övriga tillsynsmyndigheter

(1 och 2 mom. som i RP)

Tullen och gränsbevakningsväsendet övervakar, vardera inom sitt behörighetsområde, efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

25 §

(Som i RP)

26 §

Myndigheter och inrättningar vid typgodkännande

(1 och 2 mom. som i RP)

Miljöministeriet kan återkalla sitt beslut att utse inrättningen, om inrättningen inte uppfyller kraven enligt 2 mom.

(4 mom. som i RP)

4 kap.

När miljötillstånd behövs samt tillståndsmyndigheternas behörighet

27 §

(Som i RP)

28 §

Tillståndsplikt i grundvattenområden

(1 mom. som i RP)

Om inte något annat följer av 1 mom. krävs miljötillstånd för verksamhet som avses (*utesl.*) i bilaga 1 och 2, men som är av mindre omfattning än den, och för verksamhet vid kemiska tvättinrättningar som avses i bilaga 2, om verksamheten förläggs till ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde och verksamheten kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

29—38 §

(Som i RP)

5 kap.

Tillståndsförfarandet

39—45 §

(Som i RP)

46 §

Samtidig behandling av *tillståndsärenden* för olika verksamheter

Om olika verksamheter som medför risk för förorening av miljön har en från tillståndsprövningens synpunkt avsevärd samfällad effekt och miljötillståndsärendena som gäller dessa verksamheter är anhängiga hos samma tillståndsmyndighet, ska ärendena behandlas och avgöras samtidigt, om detta inte av *grundad anledning* ska anses vara onödigt.

(2 mom. som i RP)

47 §

(Som i RP)

6 kap.

Tillståndsprövning och tillståndsvillkor

48—71 §

(Som i RP)

7 kap.

Tillståndsprövning i fråga om direktivanläggningar72—79 §
(Som i RP)

80 §

Översyn av tillstånd på grund av nya slutsatser

När kommissionen har offentliggjort ett beslut om slutsatser som gäller den huvudsakliga verksamheten vid en direktivanläggning ska anläggningens miljötillstånd ses över, om det inte stämmer överens med gällande slutsatser, denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, eller om lindrigare utsläppsgränsvärden enligt 78 § har fastställts i tillståndet. *Översynen ska ske med beaktande av alla nya och uppdaterade slutsatser som är tillämpliga på anläggningen och som kommissionen har antagit sedan tillståndet beviljades eller senast sågs över eller sedan behovet av en översyn bedömdes.*

(2—4 mom. som i RP)

81 och 82 §
(Som i RP)

8 kap.

Tillståndsbeslut83—86 §
(Som i RP)

9 kap.

Tillståndets giltighet, ändring av tillståndet och avslutande av verksamheten87—95 §
(Som i RP)

96 §

Förvaltningsförfarande i vissa ärenden

(1 mom. som i RP)

Information om att ett ärende inletts och om beslutet ska dock alltid ges i enlighet med 44 och 85 § om ärendet gäller

1) (utesl.)

1) fastställande av gränsvärden som är lindrigare än utsläppsnivåerna i enlighet med 78 §, (1 punkten som 2 punkten i RP)

2) ändring av en direktivanläggnings tillstånd med stöd av 89 § 1 mom. 1 punkten. (Ny)

(3 och 4 punkten i RP utesl.)

(3 mom. som i RP)

10 kap.

Bestämmelser som gäller vissa verksamhetsområden*Stora förbränningsanläggningar*

97 §

Tillämpningsområde

(1 mom. som i RP)

Lagens 98—106 § tillämpas dock inte på (1 punkten som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

(2—11 punkten som i RP)

98—102 §
(Som i RP)

103 §

Utsläppsgränsvärden för anläggningar som avses i statsrådets beslut och beslutets förhållande till ett miljötillstånd

(1 mom. som i RP)

Miljötillståndet för en anläggning som avses i statsrådets beslut ska ses över med anledning av beslutet. Översynen kan endast gälla de om-

ständigheter som avses i 1 mom., om inte något annat följer av 29 §. Ärendet ska i tillämpliga delar behandlas *i enlighet med 96 §*.

(3 mom. som i RP)

104—115 §
(Som i RP)

11 kap.

Registrering av verksamheten

116 och 117 §
(Som i RP)

12 kap.

Anmälningförfaranden

118—123 §
(Som i RP)

13 kap.

Ersättningar

124—132 §
(Som i RP)

14 kap.

Sanering av mark och grundvatten

133—139 §
(Som i RP)

15 kap.

Tillståndet i miljön

140 §

Ytvattens kvalitet

(1 mom. som i RP)

Genom förordning av statsrådet utfärdas det för att trygga ytvattens kvalitet enligt 1 mom.

bestämmelser om miljö kvalitetskrav, som kan gälla halterna av för vattenmiljön farliga eller skadliga ämnen i ytvatten, sediment eller biota. Genom förordning av statsrådet får det också utfärdas bestämmelser om undantag från miljö kvalitetskraven, om det (*utesl.*) behövs för genomförande av Europeiska unionens lagstiftning.

(3 mom. som i RP)

141—143 §
(Som i RP)

144 §

Tryggande av luftkvaliteten

Kommunen ska *med de medel som står till buds* trygga en god luftkvalitet inom sitt område med beaktande av de miljö kvalitetskrav och miljö kvalitetsmål som avses i 141 §.

Kommunen kan i syfte att genomföra planer enligt 145 och 146 § som gjorts upp för tryggande av luftkvaliteten meddela föreskrifter om begränsande och avbrytande av andra än tillståndspliktiga *eller registreringspliktiga* verksamheter. För minskning av utsläpp vid tillståndspliktiga *eller registreringspliktiga* verksamheter och förebyggande av betydande oförutsedda luftföroreningar gäller särskilda bestämmelser.

145 §

Luftvårdsplan

Om det gränsvärde för luftföroreningar som föreskrivs med stöd av 141 § överskrids eller om det riskerar att överskridas ska kommunen göra upp en luftvårdsplan på medellång *eller* lång sikt för hur gränsvärdet ska kunna underskridas och hur den tid då gränsvärdet överskrids ska kunna förkortas. En luftvårdsplan behöver inte göras upp om det är fråga om en sådan överskridning av föreskrivna gränsvärden för inandningsbara partiklar (PM₁₀) som avses i 148 §. Kommunen kan efter egen prövning göra upp en luftvårdsplan också för hur målvärdena för ozon ska uppnås.

(2 mom. som i RP)

146 §
(Som i RP)

147 §

*Förfarandet för utarbetande av planer samt
lämnande av upplysningar*

(1 och 2 mom. som i RP)

Kommunen ska i tillräckligt god tid ge allmänheten tillfälle att framföra sina åsikter om utkastet till planer genom att kungöra ärendet på kommunens anslagstavla eller i en tidning med allmän spridning på orten. Ärendet ska också kungöras elektroniskt. Ett utlåtande om utkastet till planer ska begäras av den statliga tillsynsmyndigheten. *(utesl.)*

Information om en godkänd plan samt om hur de framförda åsikterna och den statliga tillsynsmyndighetens utlåtande har beaktats ska lämnas till allmänheten på det sätt som föreskrivs i 3 mom. De godkända planerna ska sändas för kännedom till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet.

(5 mom. som i RP)

148 §

Överskridning av gränsvärden orsakad av sandning och saltning

(1 mom. som i RP)

Utredningen ska göras inom sju månader från utgången av det kalenderår under vilket gränsvärdet överskridits första gången. Bestämmelserna i 147 § *(utesl.)* 3 mom. om hur allmänheten ska ges tillfälle att delta och om det utlåtande som ska begäras av den statliga tillsynsmyndigheten ska iakttas när utredningen görs.

Om gränsvärdet överskrids på nytt efter det att utredningen har gjorts ska kommunen lämna *upplysningar* till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet om de åtgärder som redan genomförts för att sänka halterna och en bedömning av effekterna samt om ytterligare åtgärder som eventuellt kommer att behövas. För-

farande enligt 2 mom. ska dock tillämpas om de ytterligare åtgärder som behövs är så betydande att det krävs en helt ny utredning.

149—153 §
(Som i RP)

16 kap.

Behandling och avledande av avloppsvatten i områden utanför avloppsnätet

154—158 §
(Som i RP)

17 kap.

Ämnen som bryter ned ozonskiktet samt fluorerade växthusgaser

159—164 §
(Som i RP)

165 §

Lämnande av uppgifter om fluorerade växthusgaser

Den som importerar eller exporterar ämnen som avses i *bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell nivå och unionsnivå som är relevant för klimatförändringen och om upphävande av beslut nr 280/2004/EG eller i bilaga I till F-gasförordningen*, importerar eller exporterar anordningar som innehåller sådana ämnen, eller tillverkar, installerar eller underhåller anordningar som innehåller sådana ämnen eller utför annan behandling, distribution eller avfallshantering av sådana ämnen ska på begäran årligen lämna Finlands miljöcentral uppgifter om användning, import, export och bortskaffande av dessa ämnen.

(2 mom. som i RP)

166 §
(Som i RP)

18 kap.

Tillsyn och förvaltningstvång

167 §
(Som i RP)

168 §

Regelbunden tillsyn

(1—3 mom. som i RP)
(4 mom. som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)
(5 mom. som i RP)

169—171 §
(Som i RP)

172 §

Rätt att få upplysningar och göra inspektioner

Tillsyns- och tillståndsmyndigheter och i 26 § avsedda myndigheter som sköter typgodkännanden samt tjänstemän och tjänsteinnehavare som dessa förordnat har rätt att för utförandet av sina uppgifter

1) trots sekretess få *nödvändiga* upplysningar av myndigheter och verksamhetsutövare,
(2—7 punkten som i RP)
(2 och 3 mom. som i RP)

173—185 §
(som i RP)

186 §

Rätt att inleda ärenden

(1 mom. som i RP)
Den statliga tillsynsmyndigheten kan inleda ett ärende som gäller utfärdande av sådana kommunala miljöskyddsföreskrifter som avses i

202 § 3 mom. 7 punkten, om kommunen inte har meddelat några föreskrifter om åtgärder som avses i den punkten.

187 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att lämna handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011), och bestämmelser om gränsbevakningsväsendets skyldighet att lämna handräckning finns i 77 § i gränsbevakningslagen (578/2005). Bestämmelser om handräckning av räddningsmyndigheten finns i 50 § i räddningslagen (379/2011). *Tullen är skyldig* att lämna handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och villkor, förelägganden och föreskrifter som meddelats med stöd av den.

(2 mom. som i RP)

188 och 189 §
(Som i RP)

19 kap.

Sökande av ändring och verkställande av beslut

190 §

Sökande av ändring

I ett beslut som en myndighet har meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Om besvärsskriften gäller ett beslut som meddelats vid gemensam behandling enligt 47 § 1 mom. ska den ges in till den myndighet som fattat beslutet.*

(2—5 mom. som i RP)

191—193 §
(Som i RP)

194 §

Begäran om omprövning av beslut som gäller skyldigheten att se över tillstånd för direktivanläggningar

En verksamhetsutövare (*utesl.*) får begära omprövning av den statliga tillsynsmyndighetens beslut om översyn av tillståndet enligt 80 § 3 mom. hos den statliga miljötillståndsmyndigheten på det sätt som anges i förvaltningslagen. Ett beslut med anledning av begäran om omprövning får inte överklagas separat.

195 §
(Som i RP))

196 §

Hörande med anledning av besvär över ett beslut om miljötillstånd

(1 och 2 mom. som i RP)

På de beslut som meddelas vid gemensam behandling enligt 47 § 1 mom. tillämpas bestämmelserna om hörande med anledning av besvär i 15 kap. 3 § 1—4 mom. i vattenlagen. (Nytt)

197—199 §
(Som i RP)

200 §

Verkställighet av beslut oberoende av överklagande

Den myndighet som *fattat beslutet* kan förordna att villkor, förelägganden eller beslut som avses i 62, 64, 65, 99, 122, 123, 136, 137, 171, 175, 176, 180, 181 och 183 § ska iakttas oberoende av överklagande.

201 §
(Som i RP)

20 kap.

Särskilda bestämmelser202—204 §
(Som i RP)

205 §

Avgifter

Utöver vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) föreskrivs om avgifter för statliga myndigheters prestationer, får den statliga tillsynsmyndigheten ta ut avgift för (1 punkten som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

(2 och 3 punkten som i RP)

Den kommunala miljövårdsmyndigheten får ta ut avgift för

(1 punkten som i RP)

(2 punkten som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

(3 punkten som i RP)

(3 och 4 mom. som i RP)

Bestämmelser om indrivning av offentliga fordringar utan dom eller beslut *och om rätten att anföra grundbesvär över en avgift* finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

206 §

*Avgifter för tillsyn över **mikroföretag***

Trots vad som föreskrivs i 205 § ska de avgifter som avses i 205 § 1 mom. och 2 mom. 2 och 3 punkten som tas ut *hos mikroföretag* vara skäliga med beaktande av verksamhetens omfattning och natur. *Avgifterna ska vara skäliga också om verksamhetsutövaren är en fysisk person som inte driver ekonomisk verksamhet.*

Med mikroföretag avses fysiska eller juridiska personer som driver ekonomisk verksamhet och som har färre än tio anställda och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro per år. Vad som här föreskrivs om juridiska personer som driver ekonomisk verksamhet ska också tillämpas på andra juri-

diska personer när dess storlek bedöms i syfte att bestämma avgift. (Nytt)

Bestämmelser om bokföring av omsättningen och balansräkningen finns i bokföringslagen (1336/1997). I stället för den årliga omsättningen och balansräkningsuppgifter kan bedömningen göras så att man bara använder endera uppgiften eller något annat nyckeltal som beskriver verksamhetens ekonomiska omfattning, om företaget inte har någon särskild skyldighet enligt lag att bokföra sin omsättning eller balansräkning. Om ingendera siffran är lättillgänglig får storleken på företaget bestämmas utifrån antalet anställda. (Nytt)

För att avgiften ska kunna bestämmas ska verksamhetsutövaren på begäran lämna tillsynsmyndigheten uppgift om antalet anställda, omsättning och balansräkning eller de närmast motsvarande nyckeltalen. Om verksamhetsutövaren trots begäran inte lämnar uppgifterna kan uppgiften påföras till fullt belopp. (Nytt)

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas bestämmelser om de närmare grunderna för hur antalet anställda, den årliga omsättningen, balansräkningen eller motsvarande ekonomiska uppgifter fastställs och om de situationer enligt 3 mom. där grunder enligt 2 mom. för att bestämma företagens storlek får användas delvis.

207—217 §
(Som i RP)

218 §

Beviljande av undantag i vissa fall

Miljöministeriet kan bevilja undantag från bestämmelserna i en statsrådsförordning om kvalitetskrav på bränslen som har utfärdats med stöd av 216 §, om undantaget behövs på grund av en exceptionell och oväntad förändring i leveransen av råolja eller oljeprodukter och det inte är möjligt att uppfylla förordningens krav vid raffinaderierna, och undantaget även i övrigt överensstämmer med det EU-direktiv som ska genomföras genom statsrådsförordningen. Undantag beviljas på ansökan för viss tid. Närmare be-

stämmelser om innehållet i ansökan och undantagets giltighetstid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

(2 mom. som i RP)

219—221 §
(Som i RP)

222 §

Datasystemet för miljövårdsinformation

(1—5 mom. som i RP)

Miljöministeriet ansvarar för att datasystemets innehåll och funktion utvecklas i samarbete med de andra registerförande parterna enligt 2 mom.

223 §

(Rubriken som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

(1—6 mom. som i RP)

224 och 225 §
(Som i RP)

21 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

226 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 23 § 2 mom. träder dock i kraft först den 1 januari 2015.

Genom denna lag upphävs miljöskyddslagen (86/2000), nedan *den lag som upphävs*, och lagen om införande av miljöskyddslagstiftningen (113/2000), nedan *lagen om införande*. Upphävandet av 22 § 4 mom. i *den lag som upphävs* träder dock i kraft först den 1 januari 2015.

(3 mom. som i RP)

227—229 §
(Som i RP)

230 §

Skyldighet att ansöka om miljötillstånd

För verksamhet som utövas när denna lag träder i kraft och som är tillståndspliktig enligt denna lag men som inte var tillståndspliktig enligt den lag som upphävs, ska miljötillstånd sökas inom ett år från lagens ikraftträdande. *För torvutvinning och därtill anknuten dikning enligt tabell 2 punkt 7 underpunkt d i bilaga 1 ska tillstånd emellertid sökas inom två år efter lagens ikraftträdande, om utvinningsområdet är högst fem hektar stort.* Att tillståndsärendet är anhängigt hindrar inte att verksamheten fortsätter.

(2 och 3 mom. som i RP)

231 §

(Som i RP)

232 §

Direktivanläggningar

(1 och 2 mom. som i RP)

På verksamhetsutövare vid stora förbränningsanläggningar och samförbränningsanläggningar tillämpas bestämmelserna i 2 mom. först efter den 31 oktober 2014.

233 §

Stora förbränningsanläggningar

(1 mom. som i RP)

Verksamhetsutövaren vid en sådan i 1 mom. avsedd stor förbränningsanläggning som är verksam efter den 31 december 2015 ska senast den 31 oktober 2014 lämna in en ansökan om fastställande av reglerna för sammanräkning av bränsleeffekten enligt 98 § 1 mom. och fastställande av skyldigheterna enligt en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 9 § i tillståndet för anläggningen, om skyldigheterna i fråga inte tidigare har fastställts i tillståndet. Senast den dagen ska också en ansökan om översyn av tillståndsvillkoren för anläggningar som ingår i

den nationella övergångsplanen enligt 101 § lämnas in på det sätt som föreskrivs i 103 § 2 mom. *Ärenden enligt detta moment ska i tillämpliga delar behandlas i enlighet med 96 §.*

Verksamhetsutövaren vid en förbränningsanläggning som ingår i den nationella övergångsplanen enligt 101 § ska senast den 1 januari 2019 lämna in en ansökan om fastställande av de skyldigheter i anläggningens miljötillstånd som avses i 2 mom., om skyldigheterna i fråga inte tidigare har fastställts i tillståndet. Verksamhetsutövaren vid en förbränningsanläggning som avses i artikel 35 i industriutsläppsdirektivet ska lämna in motsvarande ansökan senast den 1 januari 2020. *Ärendet ska i tillämpliga delar behandlas i enlighet med 96 §.*

(4 och 5 mom. som i RP)

234 §

Samförbränningsanläggningar

(1 mom. som i RP)

Verksamhetsutövaren vid en sådan i 1 mom. avsedd samförbränningsanläggning som är verksam efter den 31 december 2015 ska senast den 31 oktober 2014 lämna in en ansökan om fastställande av reglerna för sammanräkning av bränsleeffekten enligt 109 § och fastställande av skyldigheterna enligt en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 9 § i tillståndet för anläggningen, om skyldigheterna i fråga inte tidigare har fastställts i tillståndet. *Ärendet ska i tillämpliga delar behandlas i enlighet med 96 §.*

(3 mom. som i RP)

235—239 §

(Som i RP)

240 §

(Rubriken som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

(1 mom. som i RP)

TILLSTÅNDSPLIKTIGA VERKSAMHETER (Bilaga)

TABELL 1 (Som i RP)

TABELL 2

- (1 punkten som i RP)
- 2. Metallindustri**
(2 a—d-punkterna som i RP)
- e) Andra gjuterier eller smältverk där smältningsskapaciteten är högst 20 ton per dygn, men minst 200 ton per år; vid smältning av bly eller kadmium (*utesl.*) högst 4 ton per dygn
(2 f—j-punkterna som i RP)
(3 och 4 punkten som i RP)
- 5. Tillverkning av bränslen eller upplagring och hantering av kemikalier eller bränslen**
(5 a—d-punkterna som i RP)
- e) Andra upplag för flytande bränslen eller *hälso- eller miljöfarliga* kemikalier i flytande form där det är möjligt att lagra minst 100 m³ sådana kemikalier, dock inte bränslecisterner i registreringspliktiga energiproducerande anläggningar som avses i bilaga 2, stortransformatorstationer för kraftöverföring eller sådana styckegodslager för färdigt packade produkter som är belägna utanför ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde
(5 f-punkten som i RP)
- 6. Verksamhet där organiska lösningsmedel används**
(6 a1-punkten som i RP)
- a2) Verksamheter där förbrukningen av organiska lösningsmedel överstiger 10 ton per år, men är högst 200 ton per år
(första strecksatsen som i RP)
— *ursprunglig* fordonslackering både i produktionsanläggningar och utanför dem
(övriga strecksatser som i RP)

(6 b- och c-punkterna som i RP)

(7—9 punkten som i RP)

10. Tillverkning av livsmedel eller foder

(a-, b1-, b2-, c1- och c2-punkterna som i RP)

c3) Andra anläggningar än de som avses i underpunkterna c1 och c2 och som behandlar eller förädlar vegetabiliska råvaror, och som använder minst 10 000 ton vegetabiliska råvaror per år, och där produktionskapaciteten är högst 300 ton färdiga produkter per dygn, dock inte fabriker *eller bagerier* som tillverkar kallpressad vegetabilisk olja

(c4-, c5-, c6-, d1-, d2-, d3-, d4-, e-, f-, g- och h-punkterna som i RP)

(11—13 punkten som i RP)

14. Annan verksamhet

(a—c-punkten som i RP)

d) Krematorier *eller* anläggningar för kreme-ring av *sällskapsdjur*

(e- och f-punkten som i RP)

Bilaga 2

REGISTRERINGSPLIKTIGA VERKSAMHETER

(1—4 punkten som i RP)

5. Verksamheter och anläggningar där förbrukningen av organiska lösningsmedel är högst 10 ton per år

a) *ursprunglig* fordonslackering både i produktionsanläggningar och utanför dem

(b punkten som i RP)

(6 punkten som i RP)

2.

Lag

om ändring av avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen (646/2011) 2 § 3 mom., 21 §, 41 § 2 mom., 118 § 1 mom. 3 punkten, 129 § och 137 § 2 mom., *av dem 41 § 2 mom. sådant det lyder i lag xx/2014*, som följer:

2 och 21 §
 (Som i RP)

41 §

Överlämnande av avfall till fastighetsvis avfallstransport eller till en områdesvis mottagningsplats

också självständigt på sin fastighet eller överlåta bioavfall, avloppsslam eller annat därmed jämförbart avfall som uppkommer vid boende, för behandling på en grannfastighet eller någon annan fastighet i närheten, om den egna eller gemensamma behandlingen är småskalig och behandlingen har godkänts i de kommunala avfallshanterings- eller miljöskyddsföreskrifterna.

Avfallsinnehavaren kan trots det som föreskrivs i 1 mom. ordna transporten av sådant avfall som på grund av sin exceptionella storlek eller stora mängd eller någon annan egenskap inte lämpar sig för transport inom ramen för sedvanlig fastighetsvis avfallstransport, om transporten har godkänts i de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna eller i kommunala miljöskyddsföreskrifter som har meddelats med stöd av 202 § i miljöskyddslagen. *Avfallsinnehavaren får behandla det avfall som avses i 1 mom.*

118 §
 (Som i RP)

129 §
 (Som i RP)

137 §
 (Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utsläppshandel (311/2011) 2 § 1 mom. 1 punkten, 16 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 67 § 1 och 2 mom.,
av dem 2 § 1 mom. 1 punkten, 16 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 11/2014, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på koldioxidutsläpp från följande verksamheter och dessutom på sådana andra växthusgasutsläpp som anges särskilt i anslutning till de verksamheter som nämns i 25—28 punkten:

1) förbränning av bränsle i anläggningar med en sammanlagd tillförd effekt på mer än 20 megawatt, dock inte förbränning av avfall i anläggningar *eller sådana delar av anläggningar* där man i enlighet med villkoren i ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (/) iakttar de krav som ställs på förbränningsanläggningar för avfall,

16 §

Återkallande av tillstånd

Verksamhetsutövaren ska underrätta utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten vid *anläggningen* har upphört, om att ett miljötillstånd som gäller anläggningens verksamhet har upphört att gälla med stöd av 88 § i miljöskyddslagen eller om att ett miljötillstånd har återkallats med stöd av 93 § i miljöskyddslagen. *Anmälan ska göras utan dröjsmål före utgången av det år när verksamheten vid anläggningen har upphört eller miljötillståndet har upphört att gälla eller återkallats.*

(2 mom. som i RP)

67 §

(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den

20 .

14.

Lag**om ändring av 14 § i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007) 14 § 1 mom. (*utesl.*) som följer:

14 §

(2 mom. *utesl.*)

Kvalitetskrav för drivmedel och information vid försäljningsställena

Denna lag träder i kraft den

20 .

(1 mom. som i RP)

15.

Lag**om ändring av 5 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006) 5 § 1 mom., sådant det lyder i lag 194/2013, som följer:

5 §

Allmänna förutsättningar och villkor för beviljande av stöd

För beviljande av stöd enligt 4 § 1 mom. 1—3 punkten förutsätts att jordbrukaren för en viss tid förbinder sig att på sin gårdsbruksenhet iakttä de villkor som uppställts för stödet. För beviljande av stöd förutsätts dessutom att jordbrukaren iakttar tvärvillkoren. Bestämmelser om det nationella genomförandet av tvärvillkoren finns i miljöskyddslagen (/), vattenlagen (587/2011), avfallslagen (646/2011), natur-

vårdslagen (1096/1996), jaktlagen (615/1993), lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), foderlagen (86/2008), livsmedelslagen (23/2006), lagen om medicinsk behandling av djur (617/1997), lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010), djurskyddslagen (247/1996) och lagen om djursjukdomar (441/2013).

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om högsta förvaltningsdomstolens sakkunnigledamöter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om högsta förvaltningsdomstolens sakkunnigledamöter (1266/2006) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 80/2013, som följer:

1 §

När högsta förvaltningsdomstolen behandlar ärenden som avses i vattenlagen (587/2011), miljöskyddslagen (/), lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) *samt* den upphävda vattenlagen (264/1961) *och den upphävda miljöskyddslagen (86/2000)* deltar två

miljösakkunnigråd i behandlingen. Miljösakkunnigråden deltar även i behandlingen av motsvarande miljöskydds- och vattenärenden som gäller landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om gödsel-fabrikat

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gödsel-fabrikat (539/2006) 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag 659/2011, som följer:

3 §

Förhållande till vissa författningar

Bestämmelser om krav på råvaror till gödsel-fabrikat och krav på biprodukter som används som gödsel-fabrikat som sådana samt om krav på bearbetning, användning och bortskaffande av dem finns dessutom i hälsoskyddslagen (763/1994), miljöskyddslagen (/), avfallslagen (646/2011) och marktäktslagen (555/1981) samt i Europaparlamentets och rådets förord-

ning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall. Bestämmelser om krav på gödsel-fabrikat av vegetabiliskt ursprung och råvaror till sådana finns dessutom i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003). Bestämmelser om krav på gödsel-fabrikat av animaliskt ursprung och råvaror till sådana finns dessutom i lagen om djursjukdomar (441/2013) och bestämmelser om krav i fråga om import finns i lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996).

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag

om ändring av 18 och 19 § i lagen angående vissa grannelagsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920) 18 § 2 mom. och 19 § 1 mom., sådana de lyder, 18 § 2 mom. i lag 90/2000 och 19 § 1 mom. i lag 254/2010, som följer:

18 § (Som i RP)

19 § (ny)

Om besväret orsakas av verksamhet som enligt miljöskyddslagen är tillstånds- eller anmäl-

ningspliktig eller som enligt 116 § i den lagen ska anmälas för registrering, får det inte med stöd av denna lag bestämmas att besväret ska fås att upphöra.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets förslag till uttalanden

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att det finns tillräckliga resurser för en snabb behandling av miljötillstånd och att den skyndsamt genomför en reform som effektiviserar, förenklar och försnabbar miljötillståndsförfarandena och där systemet för sökande av ändring enligt miljöskyddslagen ses över genom en utredning av möjligheten att införa besvärstillstånd.*
2. *Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att närings-, trafik- och miljöcentra-*
3. *lerna faktiskt använder intäkterna av tillsynsavgifterna till tillsyn utan att övriga tillsynsmedel minskas.*
3. *Riksdagen förutsätter att regeringen så snabbt som möjligt sätter i kraft en förordning med närmare bestämmelser om en betydlig förändring i naturtillståndet enligt 13 § i miljöskyddslagen motsvarande myrar i klasserna 0—2 enligt naturtillståndsskalan i bilagan till det principbeslut som statsrådet godkände den 30 augusti 2012 avseende skyddet av myrmarker.*

Helsingfors den 4 juni 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
vordf. Rakel Hiltunen /sd
medl. Timo Heinonen /saml
Antti Kaikkonen /cent
Pauli Kiuru /saml
Jukka Kärnä /sd
Jari Lindström /saf
Eeva-Maria Maijala /cent

Tapani Mäkinen /saml
Martti Mölsä /saf
Sari Palm /kd
Raimo Piirainen /sd
Anni Sinnemäki /gröna
Mirja Vehkaperä /cent
Juha Väättäinen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.

RESERVATION 1

Motivering

Regeringen föreslår en ny miljöskyddslag. Det är fråga om ett stort övergripande lagpaket där ett av syftena är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om industriutsläpp. Direktivet kräver emellertid också att verksamhetsutövare i fortsättningen ska göra upp en rapport, om anläggningens verksamhet exempelvis omfattar användning, produktion eller utsläpp i omgivningen av farliga ämnen som medför fara för förorening av mark. I huvudsak kommer de s.k. tillståndsförfarandena att vara oförändrade, om man undantar bestämmelsen om förläggning av torvutvinning. Den nya bestämmelsen kommer att kräva att torvutvinning placeras så att den inte förstör nationellt eller regionalt betydelsefulla naturvärden. Det nya lagpaketet innebär också att miljöskyddslagen uppdateras så att den bättre motsvarar grundlagen. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits.

Sannfinländarna i utskottet anser i och för sig det vara positivt att miljöskyddslagen ajourförs. Då går det bättre att svara på nya utmaningar för både samhällets och miljöns vidkommande. Det är också bra att paragrafen om naturvärden inte

gäller myrmarker som förlorat sitt naturvärde. Det gäller då myrar i kategorierna 0-2. Dessutom anser vi att man mer fritt ska få bestämma om användningen av myrmarker i dessa kategorier. Då anser vi att den friare användningen bör skrivas in också i själva lagparagrafen om man inte vill stryka den helt och hållet. Som det är nu bestäms saken bara på förordningsnivå och då är det alltför ofta oklart vad slutresultatet blir. Vi anser att en mer exakt reglering emellertid inte är möjlig beroende på sättet att lagstifta på området. Därför vill vi att hela paragrafen ska utgå (13 §).

Vi anser också att det är en synnerligen kortiktig politik att som i den gällande miljöskyddslagen inte ha några bestämmelser om kompensation för de aktörer som inte beviljas tillstånd att utvinna torv. Också detta talar för att 13 § om torvutvinning ska utgå.

Förslag

Vi föreslår alltså

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet men stryker 2 kap. 13 §.

Helsingfors den 4 juni 2014

Martti Mölsä /saf
Jari Lindström /saf

Juha Väättäinen /saf

RESERVATION 2

Motivering

Centern ställer sig bakom målet att bevara Finlands mångsidiga myrnatur. Men det måste göras så att miljöns tillstånd i sin helhet inte försvagas. Flertalet av de kraftverk som utnyttjar ved behöver torv som stödbränsle. Alternativet är att öka användningen av stenkol, vilket inte kan anses vara lämpligt vare sig ur ett miljöperspektiv eller med hänsyn till självförsörjningen. Den nationella energistrategin ställer upp ambitiösa mål för ökad användning av skogsflis. Det förutsätter att det finns tillräckligt med torv som blandbränsle.

Torv används inte bara för energiutvinning, utan uttag sker också av strötorv och för andra behov. Redan i dagens läge råder det i Finland ställvis brist på högklassig odlingsstorv för användning som strötorv eller växtunderlag. Produktionen vid våra plantskolor för skogsplanter bygger i betydande omfattning på användning av och oavbruten tillgång till högklassig ljus växttorv. Torvströ används också väldigt mycket vid uppfödning av gödkycklingar, och det är tack vare sitt torvströ och effektiv bekämpning av djursjukdomar som Finland fortfarande är salmonellafritt. Inom hästhållningen används så gott som enbart torvströ antingen som sådant eller blandat med sågspån eller kutterspån. Inom den inhemska grönsaksodlingen fyller växttorven en viktig funktion särskilt inom sallads-, ört- och plantodlingen. Allt mer torv används för kompostering, jordförbättring och vätskeabsorption, och då kan värdefulla näringsämnen återföras till kretsloppet eller ämnen som hamnat i jordmånen eller vattnet avlägsnas.

Arealerna för torvupptagning har under de senaste åren minskat med ungefär 2 000 hektar per år. En allt större del av den tillgängliga arealen utgörs av gamla fyndigheter där torvskiktets tjocklek minskat och som därför är särskilt utsatta för väderrisken. Torvlagstiftningen måste rättvist ta hänsyn till de olika intressena och vara klar och entydig, så att tillståndsförfarandet är

enhetligt och inte leder till långa tillståndsproucesser på grund av överklaganden.

Också i propositionen konstateras att syftet med bestämmelsen är att åtgärderna enbart ska gälla myrar med förekomster av hotade arter som är "särdeles betydande". Därför föreslår vi att regleringen endast begränsas till att gälla ytterst hotade och mycket hotade myrtyper.

Vi anser att begränsningarna är godtagbara när det handlar om förstörelse av nationellt betydande naturvärden. "Regionala naturvärden" är ett mycket oklart begrepp, likaså betänkandets omnämnande av "naturvärde i den omgivande naturen". Vi anser att dessa begrepp inte ska komma med i lagen.

Vi föreslår att om begränsning av användningen av myrar medför betydande olägenhet ska staten betala ersättning för det enligt 53 § i natursvårdslagen.

Förslag

Vi föreslår alltså

att lagförslag 1. godkänns enligt utskottets betänkande men 13 § med ändringar (Reservationens ändringsförslag).

Reservationens ändringsförslag

13 §

Förläggning av torvutvinning

Torvutvinning får inte förläggas så att nationellt (utesl.) betydelsefulla naturvärden förstörs. Vid bedömning av naturvärdenas betydelsefullhet ska det beaktas hur betydelsefull och omfattande förekomsten av *ytterst* utrotningshotade och *mycket* hotade myrbiotoper är som förekommer på platsen samt myrmarkens grad av naturtillstånd.

(2 och 3 mom. som i MiUB)

Paragrafen tillämpas inte, om det är fråga om en myr med både utdikade och odikade delar där en utdikning förhindrar hydrologisk förbindelse mellan myren och omgivningen.

Om ett beslut enligt denna paragraf förorsakar fastighetens ägare eller innehavaren av sär-

skilda rättigheter betydande olägenhet, har denne rätt att av staten få full ersättning för det enligt 53 § i naturvårdslagen.

Helsingfors den 4 juni 2014

Antti Kaikkonen /cent
Eeva-Maria Maijala /cent

Mirja Vehkaperä /cent